

Ohjaavien ministeriöiden ja Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen välinen tulossopimus 2026-2027

ESITYS OHJAAVILLE TAHOILLE

1 Strategiset linjaukset

Lounais-Suomen elinvoimakeskus on vuoden 2026 alussa toimintansa aloittava monialainen valtion aluehallinnon virasto, jonka toimialue kattaa Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Ahvenanmaan maakunnat. Elinvoimakeskus toteuttaa toiminnassaan sekä valtion yhteisiä hallitusohjelman ja elinvoimakeskusten strategian tavoitteita että ohjaavien hallinnonalojen toimialakohtaisia strategisia tavoitteita.

1.1 Elinvoimakeskusten strategia

Elinvoimakeskuksille on laadittu vuosille 2026 - 2027 yhteinen strategia, joka toimii tulossopimuksen runkona. Strategian painopisteet ja tavoitteet ovat seuraavat.

Kestävä kasvu

1. Kehitämme elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi tukemalla uudistuvaa ja kasvavaa yritystoimintaa
2. Tuemme pk-yritysten TKI-panostusten kasvua osana kestävän kasvun vauhdittamista
3. Vahvistamme ruokajärjestelmän kokonaiskestävyyttä, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä
4. Ylläpidämme ja kehitämme liikennejärjestelmää, joka on toimiva, turvallinen ja kestävä

Puhdas siirtymä

1. Kiihdytämme puhdasta siirtymää, mikä tukee talouden rakennemuutosta, kestävää luonnonvarojen käyttöä ja kiertotaloutta
2. Varmistamme osaltamme luonnon monimuotoisuuden vahvistumisen, luontokadon pysäyttämisen ja hiilinegatiivisuuden saavuttamisen

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

1. Vahvistamme yhteiskunnan toimintavarmuutta ja kriisinkestävyyttä

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

1. Edistämme laadukasta ja tuottavaa työelämää, joka vastaa työelämän muutoksiin
2. Turvaamme puhtaat vedet, elinvoimaisen luonnon ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetun ympäristön osana hyvinvointia ja turvallista arkea

1.2. Johdon katsaus

1.2.1 Toimintaympäristö ja tulostavoitteiden 2025 toteutuminen

1.2.1.1 Toimintaympäristön kuvaus

Vuosi 2025 on Lounais-Suomen taloudelle haastava, selvää käännettä nousuun ei ole tapahtunut ja mm. työvoiman kysyntä on vaisua. Varsinais-Suomessa pitkäaikaistyöttömyyden määrä on ennätysmäisen kovassa kasvussa. Kokonaistyöttömyys pysyy kuitenkin koko maan keskiarvoa matalampana. Samanaikaisesti ulkomaalaisen työvoiman tarjonta on lisääntynyt. Satakunnassa työttömien määrä on kasvanut eniten naisvaltaisissa palvelu- ja myyntityön ammateissa. Satakunnassa työttömyyden nousu on kuitenkin vuoden toisella vuosipuoliskolla ollut jo taittumassa.

Meriteollisuudessa Lounais-Suomessa vallitsee vahva vire yleisestä talouden matalasuhdanteesta huolimatta. Satakunnassa on teknologiateollisuudessa ollut alkuvuonna jo muutamilla aloilla positiivista talous- ja työllisyyskehitystä. Varsinais-Suomen lääkealan isot

yritykset ovat menestyneet globaalisti läpi lyöneiden lääkkeiden ansiosta. Syksyllä tulleet monet positiiviset uutiset näkyvät taloudessa ja työllisyydessä voimistuneemmin jatkossa. Muilla aloilla Lounais-Suomessa on ollut haasteellista; rakennussektori ei ole kasvanut runsaasta julkisesta rakentamisesta huolimatta, SOTE-ala on vahvojen säästöpainneiden kourissa, kaupanalalla on työttömyys ollut tasaisessa kasvussa, matkailukesä jäi vain kohtuulliseksi kuluttajien lisääntyneen säästämisen takia ja vihreän siirtymän investoinnitkaan eivät vielä ole laajamittaisesti käynnistyneet. Satakunnassa on kuitenkin suunnitteilla ja osin jo toteutumassa yritysten vihreän siirtymän investointeja eniten Suomen maakunnista investointien kokonaisarvon ollessa tällä hetkellä lähes 45 miljardia euroa.

Lounais-Suomen elinvoimakeskusten toimialue on Suomen ruoantuotannon ydinaluetta ja alueelle on keskittynyt suurin osa kotimaisen leipäviljan ja avomaan puutarhatalouden tuotannosta. Lounais-Suomeen keskittyy myös merkittävä osa maan sika- ja siipikarjataloudesta. Vahvan alkutuotannon myötä alueelle sijoittuu paljon elintarvikkeita jalostavia yrityksiä. Alkutuotannon investoinnit ovat viime vuosina painottuneet pienempiin perusparannustoimiin. Haastavat sääolosuhteet ovat kannustaneet investoimaan mm. salaojitukseen ja energian kustannusvaihtelut maatilojen omaan uusiutuvaan energiantuotantoon. Vuonna 2025 on ollut nähtävissä kotieläintuotannon uudisrakennushankkeiden elpymistä. Lounais-Suomessa päätuotantosuuntana on viljanviljely (lähes 60 % maatiloista) jonka kannattavuus on heikentynyt. Viljatilojen näkymiä varjostavat heikentyneet tuotantotuet ja tukipolitiikan uudistuspainheet vuonna 2028 käynnistytävälle kaudelle.

Ympäristötavoitteiden toteuttamiseen vaikuttaa monien ohjelmien valmistuminen ja rahoituksen hyödyntämisessä onnistuminen. Vesien tilan parantamiseen tähdätään valuma-alue-suunnittelua kehittämällä. Saaristomeri-ohjelmalla pyritään tekemään Saaristomeren valuma-alueesta ravinteiden kierrätyksen esimerkkialuetta. Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntiin ollaan laatimassa luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelmat (LUMO-ohjelmat). Kulttuuriympäristöohjelmien päivitys on käynnissä. EU:n ennallistamisasetusta toimeenpannaan Helmi- ja METSO-ohjelmissa, joiden rahoitus tosin on vähenemään päin. Satakunnan maakuntakaava 2050 ja Varsinais-Suomen Vesien ja voiman vaihemaakuntakaava ovat tulossa seuraavaksi ehdotusvaiheeseen. Lounais-Suomessa on vireillä yli 100 erikokoista aurinkovoimahanketta, tuulivoimahankkeita on kaavoitusvaiheessa 13. Alueen ilmastopäätöt ovat laskussa, mutta valtakunnan politiikka osaltaan haastaa aikataulussa pysymistä. Vuoden 2025 aikana alueella käynnistyi useita ilmastomuutokseen sopeutumisen hankkeita, jotka luovat pohjaa alueellisten sopeutumisohjelmille.

Lounais-Suomessa väylänpidon rahoitus on niukkaa ja tieverkon korjausvelka kasvaa. Samalla liikennemäärien kasvu, kaupungistuminen ja tienkäyttäjien kasvavat vaatimukset haastavat liikennejärjestelmän suunnittelua, palvelutason ylläpitoa ja liikenneturvallisuuden edistämistä. Liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää laaja-alaista yhteistyötä ja toimenpiteitä. Lisäksi ilmastomuutokseen sopeutuminen ja sään ääri-ilmiöt vaativat varautumista väylänpidossa.

1.2.1.2 ELY-keskusten vuoden 2025 tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2025 tulostavoitteet ollaan saavuttamassa valtaosin tilanteessa, jossa ELY-keskusten toimintamenoihin kohdistuu valtiontalouden sopeuttamisohjelman mukaisesti merkittäviä säästöjä vuosina 2025–2028. Tämä on aiheuttanut huolta resurssien riittävydestä ja henkilöstön jaksamisesta.

Tienpidossa vuosina 2024–2025 saatu korjausvelkaan osoitettu määräraha mahdollisti myös vähäliikenteisen tieverkon korjauksia, ei kuitenkaan riittävästi. Päällistetyin tienkorjausvelan kasvua pystyttiin kuitenkin vuosien 2024–2025 aikana taittamaan. Korjausvelkarahoitus edesauttoi myös vuoden 2025 tienkäyttäjien tyytyväisyystavoitteiden saavuttamisen. Alueella korjattiin useita pienempiä siltoja, siltojen uusimiset Paraisten ja mantereiden välillä saatiin valmiiksi Kirjalansalmen sillan valmistuttua loppuvuodesta. Satakunnassa valmistuvat loppuvuodesta valtatie 11 Koiviston ja Pikkuhaaran siltojen uusimiset. Uusilla silloilla parannettiin siltojen kantavuudet nykyisten vaatimusten mukaisiksi. Huolimatta useista valmistuvista hankkeista, siltojen heikkenemisen pysäyttäminen vaatisi kuitenkin korkeampaa rahoitustasoa. Alueen liikenneturvallisuustavoite saavutetaan, onnettomuusriskejä vähennettiin turvallisuushakuisella nopeusrajoituspolitiikalla, liikenneturvallisuusyhteistyöllä ja tehokkailla

pienillä liikenneturvallisuuksilla.

Hyvään yhteiseen valmisteluun pohjautuen Lounais-Suomen työllisyysalueiden toiminta käynnistyi hyvin ja ensimmäiset yhteistyö- ja seurantakeskustelut sujuivat hyvin. Työllisyysalueiden ja Elinvoimakeskusten käytännön yhteistyörakenteiden toiminta vaatii edelleen kehittämistä yhteisissä rajapinnoissa. Kyse on isosta hallinnollisesta muutoksesta (työllisyyspalvelut siirrettiin kuntien vastuulle), joka vaatii oman aikansa ennen kuin organisoituminen ja yhteistyörakenteet ovat molempien toimintaa parhaiten tukevalla tasolla.

TF-kansainvälistymispalveluihin liittyvät tavoitteet aktivoitujen ja kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrän osalta saavutettiin molemmissa ELY-keskuksissa. Samoin kumppanuusyhteistyössä aktivoitujen TKI-hankkeiden ja yritysrahoituksen määrä TKI-hankkeissa on kasvanut. ELY-keskusten Team Finland- ja TKI-toiminta alueilla on vahvistunut verkosto- ja innovaatioekosysteemiyhteistyötä tiivistämällä. Yritysrahoituksen (eakr, JTF Satakunnassa) kysynnässä on vuoden 2025 osalta havaittavissa toimintaympäristön epävarmuudesta varovaisuutta, joka heijastui erityisesti ensimmäisen puolivuotiskauden kehittämissavustushakemusten vähäiseen määrään ja myös hankkeiden innovatiivisuuden laskuun. Yritysaktivointia on tehty osana Mittelstand –kampanjoita ja tiivistämällä yhteistyötä alueellisten yrityspalveluekosysteemitöimijöiden kanssa.

ELY-keskusten maaseutuyksiköiden toiminnassa painottui vuonna 2025 vahvojen ruokamaakuntien toimintaedellytysten kehittäminen ja huoltovarmuuden turvaaminen. Maaseutualueiden yritysten kasvua ja työllistämisen edellytyksiä on vahvistettu rahoittamalla alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien mukaisia toimenpiteitä. Maaseudun yritysrahoituksessa nousi aikaisempaa enemmän esille puolustusteollisuuteen, kaksoiskäyttökäytännöihin ja/tai meriklusteriin liittyen metalli- ja konepajayritysten rahoitus. Lisäksi Varsinais-Suomessa rahoituksessa korostui ruoka-, matkailu- ja kulttuurialojen yritykset ja Satakunnassa elintarvikejalostuksen investointi- ja kehittämishankkeet. Hakemusten lukumäärä on ollut koko vuoden ajan kasvussa ja niiden laatua on parannettu tehostamalla asiakasneuvontaa sekä kouluttamalla alueen yritysneuvoja. Kehittämistukien osuus rahoitetuista maaseudun yritystukihakemuksista on molemmissa maakunnissa merkittävä.

Leader -yritysrahoituksen kysyntä on jatkunut vilkkaana molemmissa maakunnissa mahdollistaen maaseutu- ja saaristoalueiden elinkeinorakenteen monisäikeisempää kehittämistä. Maatilojen investointitukien kysyntä on aktiivista molemmissa maakunnissa kohdentuen tasaisesti eri tuotannon aloille. Aloitustukien vahva kysyntä molemmissa maakunnissa (Varsinais-Suomessa maan korkeinta) signaloi halukuutta ruoantuotannon jatkuvuuteen. Maaseuturahoituksen ja PriodiversityLIFE hankkeen yhteistyötä on edistetty luonnon monimuotoisuutta tukevaa kehittämistoimintaa Varsinais-Suomen ja Satakunnan maaseutualueilla.

Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi METSO-ohjelman tavoitteet ylitetään reippaasti ja Helmi-soidensuojelussakin suojellaan arvokasta suoluontoa täysimääräisesti myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Kunnostus- ja hoitotoimia tehdään kaikissa Helmi-ohjelman teemoissa. Rajauspäätöksissä (lajit ja luontotyyppit) ei saavuteta kaikkia tavoitteita ja osa vireillä olevista rajauspäätöksistä siirtyy uuteen Lupa- ja valvontavirastoon. Positiivista on se, että suojeltavien luontotyyppien rajoituksia tehdään ensimmäisen kerran vedenalaisista luontotyypeistä.

Vesien- ja merenhoidon suunnitteluprosessit ja Ahti-ohjelman tehtävät etenevät hyvin. Saaristomeri-ohjelman konkreettinen toteutus päästiin aloittamaan pitkän toimenpiteiden suunnitteluprosessin jälkeen. Toteutus on edennyt odotetusti, ja useimmat toimenpiteet jatkuvat vuodelle 2026. Hanketoiminta on vilkasta edelleen, laaja ACWA-Life -hanke käynnistyy vuoden 2026 alussa. Saaristomeren valuma-alueen kipsin levitysala kasvoi, mutta ei yllä toivottuihin levitysmääriin. RRF-rahoitteinen KIPSI-hanke on saavuttanut EU:lle luvattun hehtaanimäärän, mutta hallinto- ja valvontatyö on raskasta.

Vesitaloustehtävissä tavoitteet saavutettiin ja Kokemäenjoen tulvariskien hallinnassa merkittävä Säpilänniemen oikaisu-uoma sai Natura-poikkeusluvan, joten hanke etenee vesilain lupamenettelyssä. Aluehallinnon muutoksen ja läntisen Suomen vesitaloustehtävien yhteistyön valmistelu on edennyt mainiosti neljän ELY-keskuksen voimin.

Ympäristönsuojelussa YVA-tehtäviä on ollut runsaasti niin vihreän siirtymän kuin muihinkin hanketyyppeihin liittyen. Ympäristöluvallisista kohteista on ollut valvottavana yli 700 kpl, joista

monet ovat laajoja teollisuuslaitoskokonaisuuksia. Vesilain valvonnassa on ollut runsaasti sekä luvanvaraisten että ilmoituksenvaraisten toimintojen ennakko- ja jälkivalvontatehtäviä. Investointihankkeiden ennakkolliset menettelyt, tietopyynnöt sekä asiakkaiden ohjaus, neuvonta ja neuvottelut ovat työllistäneet yhä enemmän sekä vakinaista että RRF- ja vihreän siirtymän määrärahoilla rekrytoituja asiantuntijoita. Vesiviljelyn ympäristönsuojelun koordinointi on edennyt hyvin ja ilmasto- ja kiertotaloustyötä on edistetty lisäresurssin turvin. Asiantuntijat ovat myös osallistuneet BAT-työhön, EU:n IMPEL-työryhmiin ja valvontatietojärjestelmän (YLVA) kehittämiseen. Uuden Lupa- ja valvontaviraston suunnitteluun on osallistuttu aktiivisesti useissa alaryhmissä.

Lounais-Suomenkin turvallisuusympäristöä leimaavat lisääntyneet hybridiuhat edellyttävät viranomaisilta vahvaa varautumista. Tarvetta korostaa alueellisena kansallisestikin merkittävänä riskikohteena ja ympäristöarvoiltaan herkällä Saaristomerellä. Tulostavoitteen mukaisesti ELY-keskukset ovat harjoitusten ja koulutusten avulla lisänneet häiriötilannevalmiuksiaan ja osallistuneet aktiivisesti maakuntien varautumisen yhteistyörakenteisiin sekä käynnistäneet alkutuotannon maakunnallisten varautumistyöryhmien toiminnat. Varautumisen ja kriinkestävyyden teemat ovat laajemminkin korostuneet maaseudun kehittämisessä. Lounais-Suomen Elinvoimakeskuksen varautumistehtäväkokonaisuuden suunnittelu etenee ja tulevaa viranomaisyhteistyötä on käsitelty alueellisen valmiustoimikunnan kokouksissa.

1.2.1.3 Riskiarvioinnit

Riskienhallintapolitiikan mukaisesti Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa sekä työturvallisuuslain mukainen riskien arviointi että johdon laajat riskiarvioinnit hallintatoimenpiteiden seurantoineen ovat olleet jatkuvaa toimintaa. Johdon laajassa riskiarvioinnissa on korostunut aluehallinnon uudistus ja muutostilanne. Erityisesti henkilöstöön liittyvät riskit, kuten osaamisen siirtyminen sekä henkilöstön jaksaminen ja tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät riskit ovat korostuneet. Satakunnan ELY-keskuksessa työn riskien arvioinnissa ja johdon laajassa riskienarvioinnissa korostui aluehallinnon uudistus ja valtiontalouden sopeuttamiseen liittyvien toimintamenosäästöjen vaikutukset osaamisen säilyttämiseen ja henkilöstön työhyvinvointiin. Riskeihin on vastattu huolehtimalla avoimesta muutos- ja työyhteisöviestinnästä. Tärkeitä varautumiskeinoja ovat olleet ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja tehtäväjärjestelyt, taloudenhallinta ja -seuranta sekä hyvä esihenkilötyö.

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen riskiarviointia on tehty alueellisen muutosryhmän toimesta. Vaikuttavuudeltaan kriittisimmiksi riskeiksi on tunnistettu mm. vuodenvaihteen katkeamattomaan ratkaisuvaltaan, johtamisen ja sijaistusten varmistamiseen, esihenkilövalintojen aikatauluihin, tietojärjestelmien toimivuuteen sekä viestintään liittyvät riskit.

1.2.2 Strategisten tavoitteiden edistäminen alueella

Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset ovat edistäneet toiminnallaan aktiivisesti aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten strategia-asiakirjan strategisia painopisteitä: Lisäämme elinvoimaa, toteutamme kestäväää ja puhdasta siirtymää, turvaamme varautumista ja kokonaisturvallisuutta sekä turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Vuoden aikana alueiden elinvoimaa on edistetty useiden toisiaan tukevien kokonaisuuksien kautta. Tarkemmat kuvaukset on esitetty kohdassa 1.2.1. Lisäksi voidaan todeta, että vuoden aikana ovat lisääntyneesti korostuneet varautumiseen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvät teemat.

Strategiset tavoitteet ja vuoden aikana niitä toteutettavat toimenpiteet tukevat hyvin Satakunnan maakuntaohjelman toimintalinjojen tavoitteita. Kestävän kasvun Satakunta -pää tavoitetta on edistetty mm. tukemalla yritysten kehittymistä, kansainvälistymistä ja toimintaympäristöjen uudistumista sekä vahvistamalla alueellista osaamiseen, työllisyyteen ja pk-yritysten kasvun edistämiseen liittyvää yhteistyötä ja verkostotoimintaa. Hyvinvoinnin väestön ja ympäristön Satakunta -pää tavoitetta on tuettu aktiivisella yhteistyöllä mm. työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistämässä ja sekä

jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen palvelujen kehittämisessä. Maakuntaohjelman läpileikkaavista teemoista ELY-keskuksen toimenpiteillä on edistetty erityisesti elinkeinoelämän kansainvälisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä. Rahoitetuissa hankkeissa sekä verkostoyhteistyössä ovat korostuneet digitalisaation ja resurssiviisaiden toimintatapojen ratkaisuiden kehittäminen ja edistäminen.

Varsinais-Suomessa strategiset tavoitteet ja vuoden aikana niitä toteuttavien toimenpiteiden voidaan hyvin tukeneen Varsinais-Suomen maakuntaohjelman tavoitteita. Esim. maakuntaohjelman ”puhtaiden ratkaisujen, innovaatioiden ja kestävä kasvun hiilineutraali edelläkävijä” -tavoitekokonaisuudessa on tuettu vihreän siirtymän innovaatioita, bio- ja kiertotalouden kannattavaa liiketoimintaa, ilmastokestävää maataloutta sekä sujuvia liikkumISRatkaisuja. Myös kärkitoimialojen kehitystä ja osaamistarpeiden ennakointia ja osaavan työvoiman saatavuuden kehittämistä on tuettu samoin kuin korkeakoulujen, yritysten ja yritysverkostojen sekä julkisen sektorin yhteistyötä on korostettu. Em. teemoja on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän alaisten monipuoliseen edustukseen pohjautuvien neljän Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vetovastuulla olleen jaoston työssä (elinkeino, koulutus, ilmastovastuu, maaseutu).

Vahva verkostoyhteistyö on laajasti yhteinen nimittäjä myös sekä Saaristomeriohjelman että Satavesiohjelma toteutuksessa, vihreän siirtymän edistämiseksi on toiminut Lounais-Suomen yhteinen vihreän siirtymän hankkeiden yhteistyökokous -käytäntö alueen ELY-keskusten ja maakunnan liitojen yhteisenä työryhmänä. Varsinais-Suomen Ennakointiakatemian toimesta on laajassa kumppanuusyhteistyössä ennakoitu työvoiman tulevaisuuden osaamistarpeita ja Purje-hankkeessa Varsinais-Suomen ELY-keskus on yhdessä Turun kaupungin kanssa turvannut yritysten kasvua edistämällä valmiuksia kansainvälisten työntekijöiden rekrytoimiseen Varsinais-Suomessa.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Elinvoimakeskukset toteuttavat osaltaan valtion talousarviossa 2026 asetettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita:

- Koko väestön koulutus- ja osaamistaso nousee edistään talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia (OKM)
- Koulutustarjonta vastaa uuden työvoiman tarvetta ja toimialan palvelurakenne vastaa väestömuutokseen (OKM)
- Tieteen taso ja vaikuttavuus paranevat ja tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoiminnan edellytykset vahvistuvat (OKM)
- Taidetta ja kulttuuria tehdään, tuotetaan ja hyödynnetään monipuolisesti sekä huolehditaan monimuotoisesta kulttuuriperinnöstä (OKM)
- Liikkuva elämäntapa vahvistuu (OKM)
- Biotalous tuottaa merkittävää arvonlisää ja kannattavaa yritystoimintaa (MMM)
- Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta (MMM)
- Tietovarannoista ja tutkimuksesta vakautta ja vaurautta (MMM)
- Digitalisaatio ja datatalous luovat kestävästä kasvusta sekä vahvistavat luottamusyhteiskuntaa (LVM)
- Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on turvallinen, tietopohjainen ja kestävä (LVM)
- Dataan perustuvat liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin (LVM)
- Digitaaliset yhteydet ja liikennejärjestelmä parantavat Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta (LVM)
- Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu (TEM)
- Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee (TEM)
- Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita (TEM)
- Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (YM)
- Vihreä siirtymä on kasvun perusta (YM)
- Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa (YM)

Lisäksi seuraavia tavoitteita:

Elinvoimakeskukset toimeenpaneuvat osaltaan vuosille 2025-2027 hyväksyttyä Team Finland (TF) -strategiaa ja johtavat alueellista TF-työtä.

Elinvoimakeskukset toimeenpaneuvat osaltaan Suomen kestävästä kasvun ohjelmaa varmistaen ohjelman toimeenpanon tuloksellisuuden ja lainmukaisuuden RRF-toimeenpanon edellyttämillä tukiviranomaisen vastuilla, joista säädetään laissa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022).

3 Tulostavoitteet

Taulukko: Tulostavoitteet

Kestävä kasvu

A1: Kehitämme elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi tukemalla uudistuvaa ja kasvavaa yritystoimintaa

Pk-yritysten uudistumista ja kasvua tuetaan yhä vaikuttavammalla rahoituksen, asiakas- ja palveluohjauksen sekä työelämän laadun ja tuottavuuden edistämistoimien yhteistyöllä alueellisissa yrityspalveluekosysteemeissä.

Kohderyhmä: kaikki elinvoimakeskukset

Ohjeistus: Miten asiakas- ja palveluohjausta, rahoituksen sekä työelämän laatuun ja tuottavuuden liittyvää yhteistyötä kehitetään elinvoimakeskuksissa siten, että ne muodostavat vaikuttavan kokonaisuuden? Miten yhteistyötä kehitetään eri aluetoimijoiden kuten kuntien elinvoima- ja työvoimapalveluiden sekä korkeakoulujen että muiden toimijoiden kanssa? Huomioidaan Kasvupalveluhankkeessa kehitettävät työkalut ja toimintamallit.

Vuoden 2026 aikana kaikki elinvoimakeskukset laativat yrityspalveluekosysteemin kuvauksen omalla toiminta-alueellaan sisältäen myös toimintaa ja yhteistyötä koskevat kehittämistavoitteet.

Tulostavoitteen yhteyshenkilöt: Sirpa Hautala, Jukka Keinänen ja Antti Närhinen, TEM

Tavoite 2026	Rahoitukseen- ja työelämän laadun edistämiseen liittyvää asiakas- ja palveluohjausta sekä aluetoimintaa on kehitetty Kasvupalvelut -hankkeessa kehitettävien toimintamallien ja työelämän laadun vuoden 2026 aikana valmistuvan työelämästrategian mukaisesti. Lounais-Suomessa on laadittu yrityspalveluiden ekosysteemikuvauksen vuoden 2026 aikana huomioiden jo olemassa olevat yhteistyömuodot ja verkostot Satakunnassa sekä Varsinais-Suomessa. Satakunnassa toimiva Työelämän laadun verkosto on jatkanut toimintaa ja Varsinais-Suomessa verkostomaista toimintatapaa on kehitetty vuoden 2026 aikana. Yrityspalveluekosysteemin (Satakunta ja Varsinais-Suomi) ja työelämän verkostojen kehittämisessä on huomioitu maakuntien yhteiset synergiaedut.
Tavoite 2027	Lounais-Suomen (Satakunta ja Varsinais-Suomi) yrityspalveluekosysteemi ja alueelliset Työelämän laadun verkostot ovat tiiviissä yhteistyössä ja asiakas- ja palveluohjaus on toiminut suunnitellusti.

Alueiden elinkeinorakenne on monipuolistunut (maaseudut, saaristot, kaupungit)

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset

Kuvaus: Taloudellinen kasvu kytkeytyy monipuoliseen toimialarakenteeseen sekä runsaaseen ja monista toimialoista koostuvaan yrityskantaan. Monipuolinen ja hajautunut toimialarakenne suojaa paremmin talouden ulkoisilta häiriöiltä. Muutaman avainyrityksen toiminnasta ja pitkälle erikoituneesta toimialarakenteesta riippuvaiset alueet ovat haavoittuvaisempia. Toimialarakenteen monipuolisuus saa aikaan osaamisen ja innovaatioiden leviämiseen liittyviä positiivisia ulkoisvaikutuksia. Samalla tunnistetaan, että alueiden erikoistuminen ja alueiden välinen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö lisäävät kehittämistoiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Monipuolisuutta ja erikoistumista onkin tarpeen kehittää rinnakkain, jotta myös kärkiyrityksiä syntyy useilla toimialoilla.

Elinvoimakeskuksilla on keskeinen rooli alueensa elinkeinorakenteen kehittämisessä yritysrahoituksen avulla ja osana alueellista kumppaniverkostoa. Kehittämistoimien kohdentamiseksi ja niiden vaikuttavuuden seuraamiseksi elinkeinorakenteen monipuolisuuden tulevaa tai mennyttä kehitystä tulee arvioida suhteessa alueen lähtötilanteeseen.

Maaseudun yritysrahoitusta kohdennetaan investointeihin, kehittämistoimiin ja uuden yritystoiminnan käynnistämiseen, erityisesti elintarvikkeiden jalostuksessa, uusiutuvan energian tuotannossa (lunäristä tavoite), matkailualalla ja nautintoeläimissä sekä hintaloudessa – tavoitteena

elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Lähtökohtaisesti kaikki maaseudun yritysrahoituksella tuettavat toimenpiteet edistävät maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistumista, kun sitä katsotaan maa- ja metsätalouden alkutuotantoon nähden. Maatalous keskittyy alueellisesti ja tilakohtaisesti, jolloin niiden vaikutus maaseutuun kohdistuu pienemmälle alueelle. Muiden elinkeinujen merkitys kasvaa.

Kaupunkialueilla elinkeinorakenne on usein ympäröiviä alueita monipuolisempi. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan merkitys sekä alueen kytkeytyminen osaksi kansallisia ja kansainvälisiä osaamisverkostoja ovat keskeisiä näkökulmia elinkeinoelämän uudistumisessa. Yritysrahoituksella varmistetaan työkalujen saatavuus eri kehitysvaiheissa oleville yrityksille.

Ohjeistus: Elinvoimakeskus asettaa oman alueena lähtökohdista käsin vuosittaiset sanalliset tavoitteet alueen elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi kuvaten mahdollisia kehityskulkuja ja näkymiä sekä toimialoja, joihin rahoitusta odotetaan kohdentuvan ja (esim. yritysten määrän kehitys keskeisillä toimialoilla, tietointensiivisten yritysten määrän kasvu, alueella nousseet ja nousevat uudet toimialat, alkavat yritykset tms.) sekä odotettavissa olevia yritysrahoituksen painopisteitä, alueelle odotettavissa olevat uudet toimialat, alueelle perustettavat uudet yritykset ja myös taantuvat toimialat, joiden tilalle odotetaan syntyvän uutta korvaavaa yritystoimintaa.

Tulostavoitteen vastuuhenkilöt: Juuso Kalliokoski, MMM ja Petra Stenfors & Satu Tolonen, TEM

Tavoite 2026 Satakunnan ja Varsinais-Suomen elinkeinorakenne on uudistunut, vahvistunut ja monipuolistunut. Yritysten uudistumista on tuettu monipuolisesti ja rahoituslinjausten mukaisesti hyödyntäen CAP- rahoitusta (ml. Leader-rahoitus), EMKVR, EAKR, ReArm, kansallinen TKI-rahoitus, ESR+-rahoitusta sekä Porin seudun innovaatioekosysteemi-yhteistyöhön. Yritysten tki-panostukset ja erityisesti puhtaan siirtymän ja datatalouden investoinnit ovat lisääntyneet. Investoinnit vetytalouteen ja kiertotalousinnovaatioihin sekä puhtaaseen energiaan ovat realisoitumassa. Rahoituksen ja kehittämistoimenpiteiden johdosta on syntynyt uusia yrityksiä ml. startup-yritykset ja uusia työpaikkoja, olemassa olevien työpaikkojen säilymistä on turvattu ja osaamista lisätty. Jatkamme yhteistyötä maakunnan liiton ja muiden toimijoiden kanssa esim. uusimpien liiketoimintaekosysteemien ja puhtaan siirtymän investointien edistämisessä.

Hanke- ja yritystukia on suunnattu maaseutuyritysten uudistumiseen ja maaseutuelinkeinon kehittämiseen alueellisten kehittämissuunnitelmien painopisteiden mukaisesti. Maaseudun monipuolisen yritystoiminnan vahvistaminen on edistänyt maaseutualueiden elinvoimaa ja niiden iskunkestävyyttä häiriötilanteissa. Teollisen yritystoiminnan lisäksi on kehitetty palveluliiketoimintaa ja mm. maaseutu- ja saaristomatkailua, joissa keskeisinä teemoina ovat olleet ruokamatkailu, ympärivuotisuus sekä kestävien matkailutuotteiden kehittäminen. Alueen biotalousyritysten edelläkävijyyttä on vahvistettu lisäämällä esimerkiksi yritysten valmiuksia ottaa käyttöön resurssitehokkaita teknologioita sekä panostamalla datan hyödyntämiseen yrityksissä. Uusiutuvan energian ja energiaälykkäiden ratkaisujen käyttöönottoa on kannustettu osana yritystoiminnan kokonaiskestävyyden kehittämistä.

Tavoite 2027 Satakunnan ja Varsinais-Suomen elinkeinorakenne on uudistunut, vahvistunut ja monipuolistunut. Yritysten uudistumista on tuettu monipuolisesti ja rahoituslinjausten mukaisesti hyödyntäen CAP- rahoitusta (ml. Leader-rahoitus), EMKVR, EAKR, ReArm, kansallinen TKI-rahoitus, ESR+-rahoitusta sekä osallistuttu Porin seudun innovaatioekosysteemi-yhteistyöhön. Yritysten tki-panostukset ja erityisesti puhtaan siirtymän ja datatalouden investoinnit ovat lisääntyneet. Investoinnit vetytalouteen ja kiertotalousinnovaatioihin sekä puhtaaseen energiaan ovat realisoitumassa. Rahoituksen ja kehittämistoimenpiteiden johdosta on syntynyt uusia yrityksiä ml. startup yritykset ja uusia työpaikkoja, olemassa olevien työpaikkojen säilymistä on turvattu ja osaamista lisätty. Jatkamme yhteistyötä maakunnan liiton ja muiden toimijoiden kanssa esim. uusimpien liiketoimintaekosysteemien ja puhtaan siirtymän investointien edistämisessä.

Hanke- ja yritystukia on suunnattu maaseutuyritysten uudistumiseen ja maaseutuelinkeinon kehittämiseen alueellisten kehittämissuunnitelmien painopisteiden mukaisesti. Maaseudun monipuolisen yritystoiminnan vahvistaminen on edistänyt maaseutualueiden elinvoimaa ja niiden iskunkestävyyttä häiriötilanteissa. Teollisen yritystoiminnan lisäksi on kehitetty palveluliiketoimintaa ja mm. maaseutu- ja saaristomatkailua, joissa keskeisinä teemoina ovat olleet ruokamatkailu, ympärivuotisuus sekä kestävien matkailutuotteiden kehittäminen. Alueen biotalousyritysten edelläkävijyyttä on vahvistettu lisäämällä esimerkiksi yritysten valmiuksia ottaa käyttöön resurssitehokkaita teknologioita sekä panostamalla datan hyödyntämiseen yrityksissä. Uusiutuvan energian ja energiaälykkäiden ratkaisujen käyttöönottoa on kannustettu osana yritystoiminnan kokonaiskestävyyden kehittämistä.

Elinvoimakeskusten yritysrahoitusta (yrityksen kehittämisavustus ja maaseudun yritysrahoitus) saaneiden yritysten liikevaihto kasvaa

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset

Mittari: Liikevaihtokerroin

Tavoitteen tyyppi ja mittayksikkö: tavoiteltava vähimmäistaso, liikevaihtokerroin

Ohjeistus: Elinvoimakeskukset asettavat tavoitetasot ja tekevät esityksen tavoitteen tyydyttävän saavuttamisen tasosta. Asiasta erillinen tarkempi ohjeistus.

Tulostavoitteen vastuuhenkilö: Sirpa Hautala, TEM, Merja Uusi-Laurila, Ruokavirasto

Mittayksikkö liikevaihtokerroin (suhdeluku)	Tav 2026 ≥ 9 (≥ 8,5)	Tav 2027 ≥ 9 (≥ 8,5)	Tav 2028	Tav 2029
---	----------------------------	----------------------------	----------	----------

Investointien edistämisen yhteistyö ja tilannekuva alueellisista investoinneista on vahvistunut

Sanallinen kuvaus, miten ja millaisella sisällöllisillä painotuksilla tilannekuvatyötä ja investointien edistämisen alueellisia toiminta- ja yhteistyömalleja kehitetään. Huomioidaan Kasvupalveluhankkeessa kehitettävät työkalut ja toimintamallit.

Tulostavoitteen vastuuhenkilöt: Jarmo Palm, TEM

Tavoite 2026	Investointien edistämisen yhteistyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnallisten ja alueellisten toimijoiden sekä valtakunnallisten toimijoiden kuten Lupa- ja valvontaviraston, Business Finlandin ja Finnveran kanssa. Tilannekuvaa Lounais-Suomen investoinneista on ylläpidetty elinvoimakeskusten yhteisesti sopimalla tavalla. Tilannekuvaa on muodostettu tiiviissä yhteistyöverkostossa.
Tavoite 2027	Investointien edistämisen yhteistyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnallisten ja alueellisten toimijoiden sekä valtakunnallisten toimijoiden kuten Lupa- ja valvontaviraston, Business Finlandin ja Finnveran kanssa. Tilannekuvaa Lounais-Suomen investoinneista on ylläpidetty elinvoimakeskusten yhteisesti sopimalla tavalla. Tilannekuvaa on muodostettu tiiviissä yhteistyöverkostossa.

Rakennemuutostilanteiden aktiivinen ja kokonaisvaltainen hallinta valtion edustajana alueilla, tilannekuvan ylläpito, ennakointi alueen keskeisistä toimialoista, niiden kehitysnäkymistä ja työvoimatarpeista

Miten tilannekuvaa ylläpidetään sekä positiivisissa että negatiivisissa tilanteissa yhteistyössä alueverkostoissa ja kehitetään rakennemuutostilanteiden ennakointia. Elinvoimakeskukset kuvaavat vuoden 2026 aikana kokonaiskuvan oman alueensa yhteistyöstä. Huomioidaan Kasvupalveluhankkeessa kehitettävät työkalut ja toimintamallit.

Tulostavoitteen vastuuhenkilö: Tapani Kojonsaari, TEM

Tavoite 2026	Elinvoimakeskus on ylläpitänyt rakennemuutostilanteiden tilannekuvaa yhteistyössä maakuntaliittojen, työllisyysalueiden, kauppakamarien, yrittäjäjärjestöjen ja kuntien elinvoimapalvelujen kanssa. Alueelliset kehitysnäkymät -raportti on julkaistu kahdesti vuodessa. Rakennemuutosten yhteistyömalli on kehitetty ja Lounais-Suomen elinvoimakeskus on tehnyt tiivistä yhteistyötä myös Tulevaisuuden työmarkkinat -hankkeen kanssa.
Tavoite 2027	Elinvoimakeskus on ylläpitänyt rakennemuutostilanteiden tilannekuvaa yhteistyössä maakuntaliittojen, työllisyysalueiden, kauppakamarien, yrittäjäjärjestöjen ja kuntien elinvoimapalvelujen kanssa. Alueelliset kehitysnäkymät -raportti on julkaistu kahdesti vuodessa. Yhteistyömallia on kehitetty vuoden 2026 rakennetun mallin mukaisesti ja tehty tiivistä yhteistyötä myös Tulevaisuuden työmarkkinat -hankkeen kanssa. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen rooli äkillisten rakennemuutostilanteiden koordinoijana on tunnistettu.

Kansainvälistä osaamista hyödyntämällä edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset

Elinvoimakeskukset toimivat kansainvälisen rekrytoinnin Work in Finland –palveluiden alueellisena yhteystahona työvoimaviranomaisille, kunnille sekä muille alueen sidosryhmille huolehtien Work in Finland –palveluiden jalkauttamisesta alueen verkostoihin. Elinvoimakeskukset toimivat alueellisissa Talent Hub –verkostoissa, tekevät kansainvälisen työvoimatarpeen alueellista ennakointia sekä aktivoivat ja ohjaavat yrityksiä kansainvälisen rekrytoinnin palveluihin. Elinvoimakeskukset kokoavat ja jakavat hyviä kansainvälisten osaajien alueellisen pitovoiman käytänteitä ja kannustavat niiden käyttöä alueen verkostoissa. Elinvoimakeskukset yhtenäistävät ja kehittävät työlupalinjausten laatimisprosessia yhteistyössä KEHA-keskuksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa tukemaan ennakoitavaa ja läpinäkyvää työntekijän oleskelulupaprosessia. Elinvoimakeskukset tekevät yhteistyötä alueen koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kanssa kansainvälisten osaajien koulutustarpeen ennakoinnissa ja kansainvälisten opiskelijoiden työelämäpolkujen sujuvoittamiseksi. Uudenaan elinvoimakeskus huolehtii yrittäjien oleskeluluvan osapäätösten käsittelystä siten, että hallitusohjelman tavoitteen mukaisesti keskimäärin 30 vuorokauden kokonaiskäsittelyaika mahdollistuu, huomioiden myös väärinkäytösten tehokkaan torjunnan.

Ohjeistus: Elinvoimakeskukset asettavat sanallisesti vuosittaiset tavoitetasot. Vuoden 2026 aikana elinvoimakeskusten tulisi pystyä alueellaan edelleen lisäämään työvoimaviranomaisen ja valtion viranomaisen palveluiden yhteistä vaikuttavuutta siten, että työnantajien kansainvälisen rekrytoinnin kynnystä on saatu madallettua. Tähän voidaan vaikuttaa mm. työvoiman maahanmuuttoon liittyvällä elinvoimakeskuksen alueellisella tekemisellä, koordinaatiolla, yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa sekä palveluohjauksella kansainvälisen rekrytoinnin palveluihin asiakastietojärjestelmää hyödyntäen.

Tulostavoitteen vastuuhenkilö: Petra Lehto, TEM ja Maarit Palonen ja Tiina Polo, OKM

Tavoite 2026

Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ekosysteemi on kehittynyt ja toiminta on aktiivista. Laajan verkostotyön myötävaikutuksella Lounais-Suomen pitovoima on vahvistunut. Varsinais-Suomessa kehittäminen tapahtuu elinvoimakeskuksen ja Turun kaupungin yhteisen Purje-hankkeen toimenpiteillä ja Satakunnassa Satakuntaliiton vetämän Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelmatyön kautta. Elinvoimakeskuksella on keskeinen rooli alueen toiminnan ja verkostotyön koordinoinnissa ja Work in Finland -palvelujen jalkauttamisessa alueelle. Työllisyysalueet ovat keskeinen osa verkostoa ja niiden kanssa kehitetään kv-rekrytoinnin palveluja edelleen käynnistyneessä elinvoimakeskuksessa. Oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään yhdessä alueen kuntien kanssa kv-opiskelijoiden asettautumisen ja työllistymisen edistämiseksi. Elinvoimakeskuksen yrityskontaktoinnissa huomioidaan yritysten valmiudet vastaanottaa kv-taustaisia osaajia ja työvoimaa. Työlupalinjausprosessin käytänteitä yhdenmukaistetaan elinvoimakeskuksen alueella. Käynnistyneen Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen toimintatapoja kehitetään huomioiden maakuntien erilaiset tarpeet ja maakuntien (VAR/SAT) välinen yhteistyö lisääntyy.

Tavoite 2027

Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ekosysteemi on kehittynyt ja toiminta on aktiivista. Laajan verkostotyön myötävaikutuksella Lounais-Suomen pitovoima on vahvistunut. Varsinais-Suomessa kehittäminen tapahtuu elinvoimakeskuksen ja Turun kaupungin yhteisen Purje-hankkeen toimenpiteillä ja Satakunnassa Satakuntaliiton vetämän Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelmatyön kautta. Elinvoimakeskuksella on keskeinen rooli alueen toiminnan ja verkostotyön koordinoinnissa ja Work in Finland -palvelujen jalkauttamisessa alueelle. Työllisyysalueet ovat keskeinen osa verkostoa ja niiden kanssa kehitetään kv-rekrytoinnin palveluja edelleen käynnistyneessä elinvoimakeskuksessa. Oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään yhdessä alueen kuntien kanssa kv-opiskelijoiden asettautumisen ja työllistymisen edistämiseksi. Elinvoimakeskuksen yrityskontaktoinnissa huomioidaan yritysten valmiudet vastaanottaa kv-taustaisia osaajia ja työvoimaa. Työlupalinjausprosessin käytänteitä yhdenmukaistetaan elinvoimakeskuksen alueella.

Väestön koulutus- ja osaamistaso edistää alueen kestäväää kasvua ja työllisyyttä

Elinvoimakeskus ylläpitää kokonaiskuvaa alueen työvoima- ja osaamistarpeista verkostoyhteistyössä alueen sidosryhmien kanssa. Elinvoimakeskus kuvaa, miten alueellista tietotuotantoa ja verkostoyhteistyötä kehitetään alueen tarpeista lähtien eri toimijoiden kesken. Lisäksi elinvoimakeskus kehittää alueellaan yhteistyössä muiden elinvoimakeskusten, työ- ja elinkeinoministeriön ja KEHA-keskuksen kanssa yhteistyö- ja seurantakeskustelujen järjestämistä. (sanallinen)

Tulostavoitteen yhteyshenkilöt: Maarit Palonen ja Tiina Polo /OKM, Minna Nieminen ja Lari Anttonen /TEM

Tavoite 2026	Yhteistyö- ja seurantakeskustelujen kehittämistä on jatkettu Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen alueella olevien neljän työllisyysalueen kanssa ja luotu työllisyysalueiden kanssa säännöllinen yhteistyö koko elinvoimakeskuksen alueella. Alueen sidosryhmille on muodostunut toimiva ja säännöllinen yhteistyö työvoima- ja osaamistarpeiden tilannekuvan ylläpitämisessä mm. Työvoimabarometrin ja alueellisen kehitysnäkymien valmistelun osalta. Alueellista ennakointia tekevien toimijoiden verkostoyhteistyö on tiivistä erityisesti lyhyen ja keskipitkän aikavälin työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden tunnistamiseksi sekä elinkeinoelämän ja jatkuvan oppisen tarpeita palvelevan koulutustarjonnan varmistamiseksi. Työvoimabarometrin laadintaan on osallistettu työllisyysalueet ja laajasti alueen toimijoita. Relevanttia ennakointitietoa levitetään alueen yhteistyökumppaneille. Kokonaiskuva uuden elinvoimakeskusalueen työvoima- ja osaamistarpeista ylläpidetään laajan verkoston yhteistyönä ja elinvoimakeskuksen koordinoimana maakuntien erityispiirteet huomioiden. Verkosto- ja kumppanuustyö yhteensovitetaan Lounais-Suomen elinvoimakeskuksessa. Selvitetään osaamis- ja alue-ennakointiön toimintamallit ja niiden yhtenäistämisen tarpeet ja mahdollisuudet Lounais-Suomessa.
Tavoite 2027	Yhteistyö- ja seurantakeskustelujen kehittämistä on jatkettu Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen alueella olevien neljän työllisyysalueen kanssa ja työllisyysalueiden kanssa säännöllinen yhteistyö on vahvistunut koko elinvoimakeskuksen alueella. Alueen sidosryhmille on muodostunut toimiva ja säännöllinen yhteistyö työvoima- ja osaamistarpeiden tilannekuvan ylläpitämisessä mm. Työvoimabarometrin ja alueellisen kehitysnäkymien valmistelun osalta. Alueellista ennakointia tekevien toimijoiden verkostoyhteistyö on tiivistä erityisesti lyhyen ja keskipitkän aikavälin työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden tunnistamiseksi sekä elinkeinoelämän ja jatkuvan oppisen tarpeita palvelevan koulutustarjonnan varmistamiseksi. Työvoimabarometrin laadintaan on osallistettu työllisyysalueet ja laajasti alueen toimijoita. Relevanttia ennakointitietoa levitetään alueen yhteistyökumppaneille. Kokonaiskuva uuden elinvoimakeskusalueen työvoima- ja osaamistarpeista ylläpidetään laajan verkoston yhteistyönä ja elinvoimakeskuksen koordinoimana maakuntien erityispiirteet huomioiden. Verkosto- ja kumppanuustyö yhteensovitetaan Lounais-Suomen elinvoimakeskuksessa.

Kasvuyrittäjyyden ohjelman, luovan talouden kasvustrategian ja kulttuuripoliittisen selonteon edistäminen

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset

Tulostavoitteella edistetään hallitusohjelman mukaisesti elinkeinojen uudistumista, kasvua ja kasvuyritysten työllisyys- ja kasvupotentiaalin vahvistumista. Edistetään tavoitetta kasvuhakuisten keskisuurten yrittäjävetoisten yritysten määrän kaksinkertaistumisesta vuoteen 2030 mennessä sekä toimenpiteitä (Kasvuyrittäjyyden ohjelman sis. Mittelstand-mukaisesti). Edistetään tavoitetta Luovan talouden kasvustrategian ja Kulttuuripoliittisen selonteon mukaan luovan talouden, luovien alojen, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työllisyyden ja kasvun vahvistamista. Mittelstand-ohjelman ja Luovan talouden kasvustrategian yhteinen tavoite on yrityskoon kasvattaminen suurempiin yrityskokoluokkiin. Kulttuurialan vahvistamiseksi edistetään kulttuurialan toimintaa, verkostoja ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Käytettävissä olevalla hankerahoituksella edistetään esimerkiksi luovan talouden, kulttuuripalveluiden, kulttuurihyvinvoinnin ja kulttuuriperinnön kehittämistä. Edistetään taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuuksia kotouttamisessa.

Ohjeistus Elinvoimakeskukset arvioivat tavoitteen toteutumista sanallisesti. Elinvoimakeskukset seuraavat alueittain yritysten siirtymää suurempiin kokoluokkiin. Sanalliset tavoitetasot asetetaan Luovan talouden kasvustrategian ja Kulttuuripoliittisen selonteon mukaisesti mm. innovaatioiden, uusien liiketoimintamallien ja kansainvälistymisen mahdollistamiseen, kulttuurialan kehittämiseen sekä elinvoimakeskusten asiantuntijoiden osaamisen vahvistamiseen ja palvelupolkujen kehittämiseen kulttuuri- ja luoville aloille. Tunnistetaan luovan talouden eri osa-alueiden vipuvaikutukset yrityksille ja aluetaloudessa.

Vastuuhenkilöt: Sanna Kyrrä, Jaana Lappi, Jaana Valkokallio, TEM ja Kirsi Kaunisharju, OKM

Tavoite 2026	Yritysten kasvua ja työllistämisen edellytyksiä mukaan lukien korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, luovien alojen yritysten, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytyksiä edistetään maaseudun kehittämis- ja Leader- sekä EAKR ja ESR+ -rahoituksella sekä toimijoiden välisellä tiiviillä yhteistyöllä.
	Kohdistetaan yritysaktivointitoimenpiteitä erityisesti Mittelstand-yrityksiin ja edistetään hallitusohjelman tavoitetta kasvuhakuisten keskisuurten yrittäjävetoisten yritysten

määrän kaksinkertaistamisesta vuoteen 2030 mennessä.

Kulttuurialan vahvistamiseksi edistetään kulttuurialan toimintaa, verkostoja ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Kehitetään palvelupolkuja kulttuuri- ja luoville aloille. Vahvistetaan neuvonnalla ja palveluohjauksella pk-yritysten rekrytointiosaamista erityisesti maahanmuuttajataustaisten ja kansainvälisten osaajien rekrytoinnin osalta. Elinvoimakeskus huomioi taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuudet kotouttamisen kentällä.

Yritysten kasvun ja työllistämisedellytysten tukemisessa tehdään toimivaa yhteistyötä kuntien elinkeinotoimijoiden ja työllisyysalueiden kanssa ja yhteistyön toimintamalleja on kehitetty. Vahvistetaan elinvoimakeskusten asiantuntijoiden osaamista.

Tavoite 2027

Yritysten kasvua ja työllistämisen edellytyksiä mukaan lukien korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, luovien alojen yritysten, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytyksiä edistetään maaseudun kehittämis- ja Leader- sekä EAKR ja ESR+ -rahoituksella sekä toimijoiden välisellä tiiviillä yhteistyöllä. Kohdistetaan yritysaktivointitoimenpiteitä erityisesti Mittelstand-yrityksiin ja edistetään hallitusohjelman tavoitetta kasvuhakuisten keskisuurten yrittäjävetoisten yritysten määrän kaksinkertaistamisesta vuoteen 2030 mennessä.

Kulttuurialan vahvistamiseksi edistetään kulttuurialan toimintaa, verkostoja ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Kehitetään palvelupolkuja kulttuuri- ja luoville aloille. Vahvistetaan neuvonnalla ja palveluohjauksella pk-yritysten rekrytointiosaamista erityisesti maahanmuuttajataustaisten ja kansainvälisten osaajien rekrytoinnin osalta. Elinvoimakeskus huomioi taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuudet kotouttamisen kentällä.

Yritysten kasvun ja työllistämisedellytysten tukemisessa tehdään toimivaa yhteistyötä kuntien elinkeinotoimijoiden ja työllisyysalueiden kanssa ja yhteistyön toimintamalleja on kehitetty. Vahvistetaan elinvoimakeskusten asiantuntijoiden osaamista.

Kalatalouden tuotteiden vienti kasvaa [koskee myös Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Kohde LOU, ITÄ ja LAP kalatalousyksiköt

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vuodelle 2026. Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuuhenkilö MMM Harri Kukka

Tavoite 2026 Norssin vienti Viroon ja Ukrainaan jatkuu merkittävänä ja kasvaa mm. kalastukseen myönnettyjen poikkeuslupien vuoksi. Kasvatetun tonnikalan käyttö on maailmanlaajuisesti nousussa ja Suomesta viedyn rehuksi käytettävän silakan vienti kasvaa. Elinvoimakeskus varmentaa EU:n ulkopuolelle vietävien kalaerien saalistodistukset laillisesti pyydytyksi.

TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa

Kohderyhmä: kaikki elinvoimakeskukset

*Mittarit:
Elinvoimakeskusten liidit muille TF-toimijoille, kpl (TF-mittari)*

Ohjeistus: Elinvoimakeskukset asettavat vuosittaiset numeeriset tavoitetasot. Tyydyttävä taso asetetaan 5 yksikköä alemmaksi

Tavoitteen tyyppi ja mittayksikkö: tavoiteltava vähimmäistaso, kpl

Tulostavoitteen vastuuhenkilöt: Jukka Keinänen, Mari Hakkarainen ja Mika Pikkarainen, TEM

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≥ 65 (≥ 60)	≥ 75 (≥ 70)		

TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa

KasvuCRM:ään kirjatut kv-neuvonnat (tapaamismerkinnät, kpl)

Tavoitteen tyyppi ja mittayksikkö: tavoiteltava vähimmäistaso, kpl

Ohjeistus: Elinvoimakeskukset asettavat vuosittaiset numeeriset tavoitetasot.

Tulostavoitteen vastuuhenkilöt: Jukka Keinänen, Mari Hakkarainen ja Mika Pikkarainen, TEM

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≥ 160 (≥ 152)	≥ 170 (≥ 161)		

A2: Tuemme pk-yritysten TKI-panostusten kasvua osana kestävän kasvun vauhdittamista

TKI-toiminta parantaa elinkeinotoiminnan tuottavuutta, kestävää kasvua ja kansainvälisyyttä

TKI-toimintaan liittyvä yritysten, korkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja muiden innovaatiotoimijoiden välinen yhteistyö on vahvistunut (sanallinen kuvaus) Tulostavoitteen vastuuhenkilöt: Sirpa Hautala ja Mika Pikkarainen/TEM, Maarit Palonen ja Tiina Polo/OKM

Tavoite 2026 Elinvoimakeskusten TKI-toiminta alueella on vahvistunut verkosto- ja kumppanuusyhteistyötä tiivistämällä. Kumppanuusyhteistyössä aktivoitujen TKI-hankkeiden ja yritysrahoituksen määrä TKI-hankkeissa on kasvanut. Elinvoimakeskus on järjestänyt Satakunnan yrityspalveluverkostolle ja Varsinais-Suomen toimijoille sekä yrityksille täsmäinfoja mm. tki-rahoitusmahdollisuuksista puhtaan siirtymän edistämiseksi ja uusien alojen kuten langattomien tietoverkkojen, tekoälyn, kvanttiteknologian ja mikroelektroniikan, bioteknologian ja uusien materiaalien sekä yhteiskunnan sähköistymiseen liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Molempien maakuntien älykkään erikoistumisen strategian mukaiset toimialapainatukset on huomioitu TKI-toiminnassa. CAP- suunnitelman yhteistyöhankkeissa, ml yritysryhmähankkeet ja EIP, on suosittu toimintamalleja, jotka jalkauttavat innovaatioita ja parhaita käytäntöjä maaseudun yrityksiin osana hankkeen toimintaa. Maaseutuyritysten kehittämishankkeiden tukeminen on ollut keskeinen osa CAP-suunnitelman yritystukia sekä elinvoimakeskusten että Leader-toimintatavan kautta.

Tavoite 2027 Elinvoimakeskusten TKI-toiminta alueella on vahvistunut verkosto- ja kumppanuusyhteistyötä tiivistämällä. Kumppanuusyhteistyössä aktivoitujen TKI-hankkeiden ja yritysrahoituksen määrä TKI-hankkeissa on kasvanut. Elinvoimakeskus on järjestänyt Satakunnan yrityspalveluverkostolle ja Varsinais-Suomen yrityksille täsmäinfoja mm. tki-rahoitusmahdollisuuksista puhtaan siirtymän edistämiseksi ja uusien alojen kuten langattomien tietoverkkojen, tekoälyn, kvanttiteknologian ja mikroelektroniikan, bioteknologian ja uusien materiaalien sekä yhteiskunnan sähköistymiseen liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Molempien maakuntien älykkään erikoistumisen strategian mukaiset toimialapainatukset on huomioitu TKI-toiminnassa. CAP- suunnitelman yhteistyöhankkeissa, ml yritysryhmähankkeet ja EIP, on suosittu toimintamalleja, jotka jalkauttavat innovaatioita ja parhaita käytäntöjä maaseudun yrityksiin osana hankkeen toimintaa. Maaseutuyritysten kehittämishankkeiden tukeminen on ollut keskeinen osa CAP-suunnitelman yritystukia sekä elinvoimakeskusten että Leader-toimintatavan kautta.

T&K-toimia sisältävien hankkeiden osuus rahoitusta saaneista yritysten kehittämishankkeista on kasvanut

Kohderyhmä: RR-elinvoimakeskukset

Mittari: T&K-toimia sisältävien hankkeiden osuus myönnetyistä yrityksen kehittämisavustushankkeista, %-osuus.

Tulostavoitteen vastuuhenkilö: Sirpa Hautala, TEM

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
%				

T&K-toimiin aktivoitujen ja ohjattujen yritysten määrä on kasvanut

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset

Mittari: T&k-toimiin liittyvät aktiviteetit ja liidit, kpl (Kasvu CRM:stä v. 2024 saatava erillinen kpi mittari)

Tulostavoitteen tyyppi ja mittayksikkö: tavoiteltava vähimmäistaso, kpl

Elinvoimakeskukset asettavat tulostavoitteelle vuosittaiset tavoitetasot.

Tulostavoitteen vastuuhenkilö: Sirpa Hautala, TEM

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≥ 100 (≥ 95)	≥ 110 (≥ 104)		

A3: Vahvistamme ruokajärjestelmän kokonaiskestävyyttä, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä

Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta sekä kokonaiskestävyyttä (kaikki elinvoimakeskukset)

Ohjeistus: ELY-keskukset kuvaavat tiiviisti tavoitetilan vuodelle 2026. Vastaava tavoite on mukana elinvoimakeskusten toimialaohjauksessa MMM:n toimialalla (Liite 1 Maaseudun kehittämisen sekä maa- ja elintarviketalouden tavoitteet, asiakirja). Toimialatavoite-esitykseen kirjattuja tekstejä voi hyödyntää tässä kohdassa ja nostaa niistä keskeisimmät kirjaukset, jotka kuvaavat parhaiten elinvoimakeskusten tavoitetilaa vuoden 2026 lopussa.

Arviointi: Elinvoimakeskukset arvioivat tavoitteen toteutumista sanallisesti.

Vastuuhenkilöt: Leena Anttila, MMM ja Merja Uusi-Laurila, Ruokavirasto

Tavoite 2026	Huoltovarmuutta ja maaseudun varautumista tukevien investointien ja kehittämistoimenpiteiden toteutumista on edistetty huomioiden maaseuturahoituksen mahdollisuudet kokonaisuutena (rakennetuet, hanke- ja yritystuet). Maaseudun monipuolisen yritystoiminnan sekä aktiivisen yhteisöllisen toiminnan vahvistaminen on edistänyt sekä maaseutualueiden elinvoimaa että niiden iskunkestävyyttä häiriötilanteissa. Alueellisissa kumppanuusverkostoissa on toimittu aktiivisesti. Keskeinen rooli maaseudun elinvoiman edistämiseksi on myös Leader-ryhmillä, joiden kanssa elinvoimakeskus on jatkanut aktiivista ja tavoitteellista yhteistyötä. Lounais-Suomen ruokaketju on merkittävässä osassa koko Suomen huoltovarmuuden turvaamisessa. Ruoantuotannon jatkuvuuteen on panostettu ja kohdennetty rahoitusta maatalouden huoltovarmuutta edistäviin toimiin. Elinvoimakeskus on jatkanut ja kehittänyt perustettujen alkutuotannon varautumisryhmien toimintaa.
Tavoite 2027	Huoltovarmuutta ja maaseudun varautumista tukevien investointien ja kehittämistoimenpiteiden toteutumista on edistetty huomioiden maaseuturahoituksen mahdollisuudet kokonaisuutena (rakennetuet, hanke- ja yritystuet). Maaseudun monipuolisen yritystoiminnan sekä aktiivisen yhteisöllisen toiminnan vahvistaminen on edistänyt sekä maaseutualueiden elinvoimaa että niiden iskunkestävyyttä häiriötilanteissa. Alueellisissa kumppanuusverkostoissa on toimittu aktiivisesti. Keskeinen rooli maaseudun elinvoiman edistämiseksi on myös Leader-ryhmillä, joiden kanssa elinvoimakeskus on jatkanut aktiivista ja tavoitteellista yhteistyötä. Lounais-Suomen ruokaketju on merkittävässä osassa koko Suomen huoltovarmuuden turvaamisessa. Ruoantuotannon jatkuvuuteen on panostettu ja kohdennetty rahoitusta maatalouden huoltovarmuutta edistäviin toimiin. Elinvoimakeskus on jatkanut ja kehittänyt perustettujen alkutuotannon varautumisryhmien toimintaa.

Kaupallinen kalastus ja vesiviljely tukevat huoltovarmuutta [koskee myös Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Kohde LOU, ITÄ ja LAP kalatalousyksiköt

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuuhenkilö MMM Harri Kukka

Tavoite 2026	Toimialueen kalatalouden alkutuotanto on merkittävässä roolissa huoltovarmuuden ja ruokaturvan näkökulmasta. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksella on valmius laatia lista rekistereiden pohjalta toimialueen kaupallisista kalastajista ja vesiviljely-yrityksistä kriisitilanteita varten. Kalasatama- ja purkupaikkaverkosto on mittava ja hajautettu koko rannikon alueella, joka mahdollistaa saaliiden maihin tuomisen kriisitilanteissa hyödynnettäväksi.
--------------	--

Viljelijätukien onnistunut toimeenpano mahdollistaa tukien maksamisen oikein ja ajallaan; kasvit ja eläimet ovat terveitä ja hyvinvoivia sekä tuotantopanokset korkealaatuisia (Kaikki elinvoimakeskukset)

Kuvaus: Valvontasuunnitelmien täysimääräinen toteutuminen on edellytys viljelijätukien maksamiselle oikein ja ajallaan.

Ohjeistus: Mittarille on asetettu valmiiksi tavoitearvo 100 %. ELY-keskusten ei tarvitse merkitä erikseen tavoitetta elinvoimakeskukselle.

Arviointi: Ruokavirasto tallentaa numeeriset toteumatiedot tulosohjaussovellukseen.

Tavoitteen vastuuhenkilöt: Sari Putkiranta, Ruokavirasto ja Hanna Kortemaa, Ruokavirasto

Maa- ja elintarviketalouden valvontasuunnitelmat toteutetaan täysimääräisesti

Kuvaus: Valvontasuunnitelmien täysimääräinen toteutuminen on edellytys viljelijätukien maksamiselle oikein ja ajallaan.

Ohjeistus: Mittarille on asetettu valmiiksi tavoitearvo 100 %. ELY-keskusten ei tarvitse merkitä erikseen tavoitetta elinvoimakeskukselle.

Arviointi: Ruokavirasto tallentaa numeeriset toteumatiedot tulosohjaussovellukseen.

Tavoitteen vastuuhenkilöt: Sari Putkiranta, Ruokavirasto ja Hanna Kortemaa, Ruokavirasto

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
%	≥ 100	≥ 100	≥ 100	≥ 100

A4: Ylläpidämme ja kehitämme liikennejärjestelmää, joka on toimiva, turvallinen ja kestävä

Maantieverkkoa on kehitetty ja ylläpidetty tietopohjaisesti Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti (Liikenne 12 -suunnitelma)

*Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia
Yhteyshenkilö Elina Granqvist, Väylävirasto*

Tavoite 2026	Päivitetyt Liikenne 12 -suunnitelman linjaukset on integroitu osaksi toimintaa
Tavoite 2027	Sanallinen tavoite - täydentyy v. 2026 aikana

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden talvihoitoon

*Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia pl. Pohjanmaan Elinvoimakeskus
Yhteyshenkilö Elina Granqvist, Väylävirasto*

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Asteikko 1-5	≥ 3,0	≥ 2,9		

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon

*Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia pl. Pohjanmaan Elinvoimakeskus
Yhteyshenkilö Elina Granqvist, Väylävirasto*

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Asteikko 1-5	≥ 3,0	≥ 2,9		

Puhdas siirtymä

B1: Kiihdytämme puhdasta siirtymää, mikä tukee talouden rakennemuutosta, kestävää luonnonvarojen käyttöä ja kiertotaloutta

Puhtaan siirtymän investointien edistäminen

Kestävää kasvua tukevien puhtaan siirtymän (ml. kiertotalous) investointien määrä kasvaa

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset

Elinvoimakeskukset edistävät puhtaan siirtymän investointeja alueilla, mm. rahoittamalla ja neuvomalla yrityksiä ja jakamalla tietoa rahoitusmahdollisuuksista. Tavoitteena kestävä kasvua tukevien puhtaan siirtymän investointien (ml. kiertotalous) määrän kasvaminen.

Ohjeistus: Elinvoimakeskukset asettavat sanalliset vuosittaiset tavoitetasot. Tavoitetason asettamisessa tulee huomioida EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tavoite, jonka mukaan EAKR-rahoituksesta 35 % tulee kohdentua ilmastotoimenpiteisiin (mm. ilmastotoimenpiteisiin kohdentuvan EU-ohjelmärahoituksen %-osuus myönnetystä rahoituksesta, aktivointi- ym. toimet).

Tulostavoitteen vastuhenkilöt: Eero Karjalainen, TEM, Sirpa Hautala, TEM

Tavoite 2026	Puhtaan siirtymän investointeja on edistetty ja kiertotalouden kehittämisestä on tullut kiinteä osa yritystoiminnan vastuullisessa kasvussa ja kehittämisessä toimialasta riippumatta. Maaseuturahastosta tuetuilla kehittämissankkeilla ja yritystuilla on edistetty kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämistä ja kestävien ratkaisujen käyttöönottoa yrityksissä. Elinvoimakeskus on edistänyt kumppanuusyhteistyönä EAKR, ReARM, JTF- , CAP- ja EMKVR -rahoituksen hyödyntämistä kiertotalouden kehittämisessä sekä tutkimustoiminnan vahvistamisessa. Kiertotalouden osaamista, koulutusta ja monialaista yrittäjyyttä on vahvistettu sekä alueellisesti, että kansallisesti. Elinvoimakeskus on Satakuntaliiton bio- ja kiertotalouden TKI-foorumin sekä Varsinas-Suomen kiertotaloustoimijoiden verkoston aktiivinen jäsen.
Tavoite 2027	Puhtaan siirtymän investointeja on edistetty ja kiertotalouden kehittämisestä on tullut kiinteä osa yritystoiminnan vastuullisessa kasvussa ja kehittämisessä toimialasta riippumatta. Maaseuturahastosta tuetuilla kehittämissankkeilla ja yritystuilla on edistetty kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämistä ja kestävien ratkaisujen käyttöönottoa yrityksissä. Elinvoimakeskus on edistänyt kumppanuusyhteistyönä EAKR, ReARM, JTF- , CAP- ja EMKVR -rahoituksen hyödyntämistä kiertotalouden kehittämisessä sekä tutkimustoiminnan vahvistamisessa. Kiertotalouden osaamista, koulutusta ja monialaista yrittäjyyttä on vahvistettu sekä alueellisesti, että kansallisesti. Elinvoimakeskus on Satakuntaliiton bio- ja kiertotalouden TKI-foorumin sekä Varsinas-Suomen kiertotaloustoimijoiden verkoston aktiivinen jäsen.

CAP-suunnitelman onnistunut toimeenpano edistää ilmasto- ja ympäristöinvestointeja alueella (kaikki elinvoimakeskukset)

Ohjeistus: CAP-suunnitelman määrälliset ilmasto- ja ympäristötavoitteet on jyvitetty elinvoimakeskuksille osana elinvoimakeskusten ohjausta MMM:n toimialalla. Tässä vastaava tavoite on kuvattu sanallisesti. ELY-keskukset/Elinvoimakeskukset ei odoteta tähän kirjauksia.

Arviointi: Elinvoimakeskus arvioi sanallisesti tavoitteen toteutumista. Arvioinnissa voi hyödyntää CAP-suunnitelman määrällisten tavoitteiden toteumaraporttia.

Vastuhenkilö: Merja Uusi-Laurila, Ruokavirasto

Tavoite 2026	Elinvoimakeskus on saavuttanut elinvoimakeskuksille jyvitetty CAP-suunnitelman määrälliset tavoitteet varainhoitovuonna 2026 seuraavissa mittareissa: -Yritystuet (ympäristö ja ilmasto) -Hanketuet (ympäristö ja ilmasto) -Rakennetuet (ympäristö ja ilmasto)
--------------	--

Edistetään kiertotalousliiketoimintaa ja kestävää luonnonvarojen käyttöä vähentämällä uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta, parantamalla materiaalien kiertotalousastetta sekä vaalimalla uusiutuvia luonnonvaroja.

Kiertotalouden green dealiin sitoutuneiden toimijoiden määrä alueella.

EVK:t tekevät Kiertotalouden green dealia tunnetuksi alueella ja kannustavat keskeisiä organisaatioita liittymään Kiertotalouden green dealiin. Tavoite määrittelee sen, kuinka monta Kiertotalouden green dealiin sitoutunutta organisaatiota on EVK:n alueella. Tavoite voi olla sanallinen.

Tulostavoitteen yhteyshenkilö(t). Heikki Sorasahi ja Taina Nikula YM

Kohderyhmä: kaikki elinvoimakeskukset

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≥ 2	≥ 5		

Rahoituksen hakemisen edistäminen kiertotalousratkaisuihin

EVK:t tunnistavat sopivia rahoituslähteitä sekä tukevat alueensa toimijoita rahoituksen hakemisessa. Tavoitteessa määritellään kuinka montaa rahoitushakemusta on sparrattu ja tuettu.

Tulostavoitteen yhteyshenkilö(t). Heikki Sorasahi ja Taina Nikula YM

Kohderyhmä: kaikki elinvoimakeskukset

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≥ 10	≥ 20		

Kiertotalous on sisällytetty osaksi infrahankkeiden suunnittelua ja toteutusta

"Väyläviraston ohjeita 40/2024 Kiertotaloussuunnitelman sisältö ja laadinta" -käyttöönotto Elinvoimakeskusten suunnitteluhankkeissa. V. 2026 tavoitetaso koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia suunnittelun osalta.

V. 2027 toteutuksen osalta KAS, LOU, KES, LAP

Yhteyshenkilö Elina Granqvist, Väylävirasto

Tavoite 2026 Kiertotaloussuunnitelmat on sisällytetty osaksi infrahankkeiden suunnittelua

Tavoite 2027 Kiertotalouskoordinaatio on sisällytetty osaksi infrahankkeiden toteutusta

B2: Varmistamme osaltamme luonnon monimuotoisuuden vahvistumisen, luontokadon pysäyttämisen ja hiilinegatiivisuuden saavuttamisen

Edistetään Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman (KISS2030), Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) sekä Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU) tavoitteiden toteutumista alueella

Kohde kaikki EVK:t. Kaikki toimijat edistävät suunnitelmien tavoitteita omissa tehtävissään.

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä EVK:n toimialueella.

Vastuuhenkilö MMM Jaana Kaipainen, Reetta Sorsa

Vastuuhenkilö YM Nina Lehtosalo

Tavoite 2026 Jalkautetaan kansallista ohjelmatyötä olemalla mukana maakuntien ohjelmallisessa ilmastotyössä (mm. Varsinais-Suomen ilmastovastuujaosto ja Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmä) sekä kuntien ja eri toimijoiden kehityshankkeiden ja ilmasto-ohjelmien ohjausryhmissä. Viestitään ohjelmien toimeenpanoa tukevista hyvistä käytännöistä, rahoitusmahdollisuuksista ja tilaisuuksista. Lisäksi nimetään edustaja kaikki elinvoimakeskukset kattavaan ilmastoverkostoon.

Alueille, kunnille ja elinvoimakeskusten virkatyöhön tuotetaan ajankohtaista tietoa, työkaluja ja tukea ilmastotyön edistämiseksi ja ilmasto-osaamisen kehittämiseksi (SISEVK:n valtakunnallinen tavoite)

Tavoite 2026 -

Heikentyneiden elinympäristöjen tilaa ylläpidetään ja parannetaan aktiivisesti

Parannetaan vaelluskalakantojen elinympäristöjä ja edistetään kestäväää kalastusta [koskee myös Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Kohde LOU, ITÄ ja LAP kalatalousyksiköt

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vuodelle 2026. Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuuhenkilö MMM Eija Kirjavainen

Tavoite 2026 Vaelluskalakantojen tilaa parannetaan kohdennetulla kalastuksen säätelyllä (kalastuslaki ja YKP) sekä kohdentamalla rahoitusta (NOUSU) vaelluskalakantojen elinympäristökunnostuksiin. Valvotaan riskiperustaisesti merialueen kalastusta sekä erityisesti lohen maihin tuontia.

Helmi-elinympäristöohjelman edistyminen (% hallituskauden kokonaistavoitteesta)

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset (pl. Pohjanmaa)

Ohjeistus: Sanallinen kuvaus elinvoimakeskusten vuoden aikana toteutettavista Helmi-ohjelman tavoitteista. Kukin elinvoimakeskus asettaa vuosille 2026 ja 2027 (hallituskauden loppu) Helmi-ohjelman edistymistavoitteet kunkin ohjelman kohde-elinympäristön osalta. Tavoitteet asetetaan kuvaamaan toteutuneita ennallistamis-, kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä esitetyissä yksiköissä: soiden ennallistaminen (ha), lintuvesikohteet, jatkuva hoito (kpl), perinnebiotoopit, kunnostuskohteet (kpl), metsät, ennallistaminen ja hoito (kpl), purojen kunnostus (km), lähteiden ennallistaminen (kpl) fladat ja kluuvit (kpl), rantaelinympäristöt (kpl), uuselinympäristöt (kpl).

Tavoitteen toteutumista raportoidessa vuosittaiset tulokset ilmoitetaan vastaavissa yksiköissä kuin tavoitteet ja niitä verrataan kunkin elinympäristön asetettuun kokonaistavoitteeseen (esim. 5 ha/12 ha). Arviointi: Elinympäristöteemojen tavoitteiden toteutumisesta lasketaan keskiarvo (%). Tavoite on tyydyttävästi saavutettu, kun toteutusprosentti on kokonaistavoitteesta vähintään 40 %.

Yhteyshenkilö: Maaret Väänänen, YM

Tavoite 2026 Perinnebiotooppikunnostuksia kohdennetaan osittain Saaristomeren valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille kohteille. Natura-lintuvesillä tehdään muitakin kunnostuksia kuin vain jatkuvan hoidon kohteita. Osa Helmi-kunnostuksista tehdään osana Priodiversity LIFE -hanketta.

Soiden ennallistaminen 10 ha; lintuvesikohteet, jatkuva hoito 2 kpl; perinnebiotoopit, kunnostuskohteet 10 kpl; metsät, ennallistaminen ja hoito 3 kpl; purojen kunnostus 4 km; lähteiden ennallistaminen 1 kpl; fladat ja kluuvit 2 kpl.

Tavoite 2027 Natura-lintuvesillä tehdään muitakin kunnostuksia kuin vain jatkuvan hoidon kohteita. Osa Helmi-kunnostuksista tehdään osana Priodiversity LIFE -hanketta.

Soiden ennallistaminen 12 ha; lintuvesikohteet, jatkuva hoito 3 kpl; perinnebiotoopit, kunnostuskohteet 10 kpl; metsät, ennallistaminen ja hoito 5 kpl; purojen kunnostus 5 km; lähteiden ennallistaminen 2 kpl.

Alueidenkäytön ja liikenteen yhteensovittaminen tukee kestäväää kasvua ja liikkumista sekä vähentää päästöjä

Osallistuminen ja vaikuttavuus kunta- ja kaupunkiseutuyhteistyössä

Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia,

Yhteyshenkilöt: Annu Tulonen YM, N N TEM, Elina Granqvist Väylävirasto

Tavoite 2026 EVK:n yhteisen toimintamallin muodostaminen alueidenkäytön, liikenteen ja elinkeinoelämän osalta alueella esim. kuntien kanssa käytävät elinvoimakeskustelut. Yhteistyön jatkuvuuden varmistaminen LVV:n kanssa.

Tavoite 2027 Vaikuttavuuden kuvaaminen yhteistyön osalta, sanallinen + mittarit esim. päästövähennykset

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

C1: Vahvistamme yhteiskunnan toimintavarmuutta ja kriisinkestävyyttä

Viraston toiminnan jatkuvuuden varmistaminen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Valmiussuunnitelma ja sisäinen valmiusharjoittelu

Kohde kaikki EVK:t

Vastuu ohjaajien yhteinen, erityisesti LVM, MMM, TEM

Tavoite 2026 Valmiussuunnitelman laatiminen vuonna 2026 ja henkilöstön varaaminen (VAP)

Tavoite 2027 Viraston sisäinen valmiusharjoittelu vuosittain

Huoltovarmuuden ja yhteiskunnan häiriötilanteisiin varautumisen edistäminen alueella

Rakentaa ja ylläpitää toimivat yhteistyömenettelyt alueen viranomaisten, julkishallinnon toimijoiden, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa varautumisen sekä tilannetietoisuuden kehittämiseksi sekä järjestää tarkoituksenmukaista koulutusta ja

Rakentaa ja ylläpitää toimivat yhteistyömenettelyt alueen viranomaisten, julkishallinnon toimijoiden, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa varautumisen sekä tilannetietoisuuden kehittämiseksi sekä järjestää tarkoituksenmukaista koulutusta ja harjoituksia

Kohde kaikki EVK:t

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan ainakin vuodelle 2026

Vastuu ohjaajien yhteinen, erityisesti LVM, MMM, TEM

Liikennehallinnon osalta puolustushallinto-, huoltovarmuus- ja varautumisyhteistyö koordinoidaan keskitetysti Väyläviraston toimesta.

Tavoite 2026 Varautumisen yhteistoimintasopimukset on päivitetty ja yhteistyömenettelyjen toimivuus on varmistettu muuttuneissa alueellisen varautumisen rakenteissa. Yhteistoiminnassa hyödynnetään alueellisia valmiustoimikuntia, maakunnallisia valmiusfoorumeita sekä elinkeinoelämän alueellisia varautumistoimikuntia (ELVAR). Menettelyt on testattu yhteisissä alueellisissa valmiusharjoituksissa ja harjoitusten opit hyödynnetään yhteistoiminnan kehittämisessä.

On huomioitu alueellisen varautumisen yhteistyön ja tilannekuvatoiminnan kehittämishankkeen suositukset/vaatimukset (tarkennetaan vielä hankkeen loppuraportin jälkeen)

Toimialakohtaista varautumiskoulutusta on järjestetty esim. alkutuottajille ja niiden sidosryhmille yhdessä MPK:n kanssa sekä maanteiden hoitourakoille on järjestetty varautumiskoulutusta yhdessä Väyläviraston kanssa.

Valmiusharjoituksia on järjestetty esim. Lounais-Suomen logistiikkatoimikunnan toimesta.

Käynnistetään vesitaloustehtävien tilannekuvajärjestelmän kehittämisselvitys yhteistyössä tulvakeskuksen, KASEVK:n ja LA-PEVK:n kanssa. Varmistetaan valtion vesirakenteiden häiriötön toiminta ja etäkäyttö aluehallinnon uudistuksessa sekä varmistetaan käyttäjien turvallisuusosaamista ja kykyä toimia häiriötilanteissa.

Tavoite 2027 Yhteistyömenettelyjen toimivuus on testattu yhteisissä alueellisissa valmiusharjoituksissa. Alueellisten valmiusharjoitusten yhteydessä harjoitellaan myös viraston sisäisiä menettelyjä ja toimintamalleja. Harjoitusten opit hyödynnetään viraston oman ja alueellisen yhteistoiminnan kehittämisessä.
Tavoite tarkentuu vuonna 2026.

Osallistuu alueen turvallisuutta ja varautumista edistäviin verkostoihin, esimerkiksi alueellisiin valmiustoimikuntiin ja maakunnallisiin verkostoihin, sekä osallistuu alueensa valmiusharjoituksiin

Kohde kaikki EVK:t

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan ainakin vuodelle 2026

Vastuu ohjaajien yhteinen, erityisesti LVM, MMM, TEM

Tavoite 2026 Elinvoimakeskuksen edustajat ovat osallistuneet alueellisen valmiustoimikunnan, maakunnallisten valmiusfoorumien ja väestönsuojelun yhteistyöryhmien toimintaan. On osallistuttu Lupa- ja valvontaviraston sekä Puolustusvoimien joukko-osaston järjestämiin valmiusharjoituksiin. On hyödynnetty huoltovarmuusorganisaation poolien ja toimikuntien järjestämiä harjoitus- ja koulutustilaisuuksia. Harjoitusten opit on hyödynnetty yhteistoiminnan kehittämisessä. On varmistettu alkutuotannon maakunnallisten varautumisyhteistyöryhmien toiminta ja Lounais-Suomen logistiikkatoimikunnan harjoitustoiminta

Tavoite 2027 Tavoite tarkentuu vuonna 2026 saatujen kokemusten perusteella

Edistää kansallisen ja monikansallisen rahoitustuen käyttöä ja tunnistaa rahoituskohteita alueen varautumisjärjestelyjen ja kriisinsietokyvyn kehittämiseksi

Kohde kaikki EVK:t

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan ainakin vuodelle 2026

Vastuu ohjaajien yhteinen, erityisesti LVM, MMM, TEM

Tavoite 2026 Elinvoimakeskukset edistävät erilaisin käytössään olevin rahoitusmekanismein yhteiskunnan varautumista poikkeusoloihin ja tukevat huoltovarmuutta sekä häiriönsietokykyä. Toteutetaan EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelmamuutosta, jonka tarkoituksena on kohdentaa rahoitusta uudelleen puolustusta tukevan teollisuuskapasiteetin kasvattamiseen ja sotilaallisen liikkuvuuden parantamiseen kaksikäyttöisyys huomioiden. Tuotetaan alueellista tietoa päätöksenteon tueksi em. teemoihin liittyen.

- On tiedotettu ja ohjattu alueen toimijoita ja pk-yrityksiä hyödyntämään monikansallisia rahoitusmahdollisuuksia varautumista ja kriisinsietokykyä kehittäviin hankkeisiin (ReArm, CEF –liikenneohjelma, Military mobility, TEN-T/CEF jne.)
- On käynnistetty Satakunnan ja Varsinais-Suomen sekä Lounais-Suomen kattava puolustussektoriin kumppanuus- ja verkostoyhteistyö ja tunnistettu toimijoiden roolit
- On varmistettu teemaan liittyen EVK:n sisäinen poikkihallinnollinen yhteistyö ja varmistettu EVK:n rahoitusmahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen yhteistyökumppaneiden tuella (ReARm, Maaseuturahasto, Eakr, ESR+ ja JTF).

Tavoite 2027 Tavoite tarkentuu vuonna 2026 saatujen kokemusten perusteella.

Edistää alueellisen ja paikallisen elinkeinoelämän varautumista alueilla ja maakunnissa.

Uudenmaan, Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen elinvoimakeskukset toimivat isäntäorganisaationa huoltovarmuusorganisaatioon kuuluvan ELVAR-toimikunnan koordinaattorille. Huoltovarmuuskeskus ohjaa ELVAR-toimintaa ao. ELY-keskusten kanssa (jatkossa elinvoimakeskukset) tekemässä sopimuksen mukaisesti (sopimus ELVAR-toiminnan järjestämisestä) ja asettaa tarkemmat tavoitteet.

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan ainakin vuodelle 2026

Nimetyt elinvoimakeskukset jatkavat ELVAR-toimintaa edellisten vuosien mukaisesti ja koordinoivat alueellisia ELVAR-toimikuntia. Vuoden 2026 aikana päivitetään niiden toiminta aluehallintouudistuksen jäljiltä sikäli, kuin alueeseen ja toimijoihin on tullut muutoksia. Toiminnan painopiste on Huoltovarmuuskeskuksen strategian ja ohjauksen mukainen. Vuonna 2026 ELVAR:t osallistuvat myös alueellisten riskiarvioiden laatimiseen.

Yhteyshenkilöt:

Ville Anttila, Huoltovarmuuskeskus ja Unto Usvasalo, TEM

Tavoite 2026	Nimetyt elinvoimakeskukset jatkavat ELVAR-toimintaa edellisten vuosien / Huoltovarmuuskeskusten kanssa laaditun so-pimuksen mukaisesti ja koordinoivat alueellisia ELVAR-toimikuntia. Vuoden 2026 aikana päivitetään niiden toiminta aluehallin-touudistuksen jäljiltä sikäli, kuin alueeseen ja toimijoihin on tullut muutoksia. Toiminnan painopiste on Huoltovarmuuskeskusten strategian ja ohjauksen mukainen. Vuonna 2026 ELVAR:t osallistuvat myös alueellisten riskiarvioiden laatimiseen.
Tavoite 2027	Kehitetään alueellisen huoltovarmuustoiminnan vaikuttavuutta yhdessä Huoltovarmuuskeskusten kanssa. Tavoite tarkentuu vuonna 2026

Riittävästi puhdasta vettä ihmisten, yhteiskunnan ja luonnon tarpeisiin [koskee myös Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Vesien käytön, hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteet sovitetaan yhteen valuma- ja vesistöalueilla, yhteiskunta sopeutuu muuttuviin ilmasto- ja vesioloihin, ja vesitalouden keinoin edistetään ilmastomuutoksen hillintää

Kohde LOU, KAS, LAP

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vain vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuhenkilö MMM Leena Westerholm

Tavoite 2026	Edistetään vastuutahojen (mm. kunnat) kanssa rakennettujen vesien monitavoitteisten kunnostushankkeiden suunnittelua, luvanhakua ja toteutusta. Jatketaan LOUEVKn toimialueella tulvariskien hallintasuunnitelmien 2022–2027 (7 kpl) toimenpiteiden toteutusta mm. tulvasuojeluhankkeiden edistämistä ja laaditaan ehdotukset hallintasuunnitelmiksi kaudelle 2028–2033 (5 kpl) tulvaryhmissä yhteistyössä Syken kanssa. Edistetään kuivuusriskeihin sopeutumisen menetelmien ja käytäntöjen tarvelähtöistä kehittämistä yhteistyössä sidosryhmien kanssa, hyödyntäen Sirppujoen pilottivesistöalueelta saatuja oppeja. Ennakoidaan tulevaa valtakunnallista ennallistamissuunnitelmaa laatimalla toimenpideohjelma potentiaalisesti purettaville padoille vapaasti virtaavien jokien lisäämiseksi, ja jatketaan käynnissä olevia kalankulun parantamishankkeita, joilla edistetään jokiekosysteemien ennallistamista. Jatketaan maa- ja metsätalouden kestävä ja valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan edistämistä yhteistyössä valtakunnallisen asiantuntijaverkoston ja ilmastoyksikön sekä alueellisten elinvoimakeskusten vesienhoidon asiantuntijoiden kanssa. Osallistutaan valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan ohjausryhmän työskentelyyn. Saatetaan loppuun happamien sulfaattimaiden strategian ja toimintasuunnitelman päivitys. Toteutetaan maa- ja metsätalouden vesistökuormituksen seurantaa yhteistyössä Syken ja Luken kanssa. Päivitetään vesienhallinnan tehtävissä käytettävät toimintamallit aluehallinnon uudistuksen mukaisiksi ja tehdään yhteistyötä maa- ja metsätalouden vesienhallinnan tehtävien ja ilmastoyksikön sekä alueellisten elinvoimakeskusten vesienhoidon asiantuntijoiden kanssa. Jatketaan peruskuivatusaineistojen digitointityötä ja Ojitusyhteisöt-karttapalvelun koordinoitua. Varmistetaan, että asiakkaat löytävät tarvitsemansa tiedot ja uusimmat ohjeistukset vesi.fi -sivuilta. Ähtävänjoen vesivisiotyötä jatketaan yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa sekä käynnistetään EVK-Syke hanke "Ähtävänjoen vesistön säännöstelyjen tarkistamisen esiselvitys". Avustetaan Lapväärtin-Isojoen paikallisia toimijoita vesivision tavoitteiden ja toimenpiteiden edistämisessä.
--------------	--

Vesitalouspalvelut luovat hyvinvointia ja monipuolista taloudellista toimintaa, ja Suomi edistää kestävä ja vesiturvallista maailmaa

Kohde LOU, KAS, LAP

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vain vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuhenkilö MMM Leena Westerholm

Tavoite 2026	Viimeistellään ja laaditaan vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyvät jatkuvuussuunnitelmat (hydrologinen seuranta, tulvatilannetoiminta, valtion luvanhaltijan tehtävät) v. 2025 laadittujen valtakunnallisten pilottisuunnitelmien pohjalta. Vahvistetaan turvallisuuskriittisten tehtävien hoitamista mentoroinnilla ja lisäämällä tiimimäistä yhteistyötä. Valmistellaan toimialueen yhteinen säännöstelioiden tvötä
--------------	---

tukeva käsikirja.

Käynnistetään vesitalousosaston tehtäväkohtaisten tiimien toimintaa, jolla edistetään asiantuntijuuden säilymistä ja edelleen paranemista, toiminnan yhdenmukaistamista ja henkilöresurssien riittävyyttä.

Osallistutaan vesiosaamisen kehittämishankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Otetaan yhtenäisesti käyttöön uudet työaikakoodit, ja varmistetaan maksullisiin suoritteisiin käytettävän työajan oikea kirjaaminen sekä täysimääräinen laskutus.

Selvitetään VA-järjestelmän soveltuvuutta ja valmistaudutaan siirtymään ripeästi järjestelmän käyttöön kaikissa vesitalousosastojen avustustoiminnassa, jos katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Varmistetaan sujuva yhteistyö LVV:n kanssa kalatalous- ja patoturvallisuusasioissa sekä vesilain mukaisissa säännöstely-, ojitus- ja vaarantorjuntamenettelyissä ja tuetaan ilmastonmuutoksen vesistövaikutusten huomioon ottamista LVV:n toiminnassa

Kohde LOU, KAS, LAP

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vain vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuuhenkilö MMM Leena Westerholm

Tavoite 2026

Muodostetaan uusien virastojen yhteistyön toimintatavat virastojen johdon ohjaamana, tavoitteena molempia osapuolia hyödyttävä matalan kynnyksen yhteydenpito.

Tunnistetaan elinvoimakeskusten ja LVV:n vesitaloustehtävien rajapinnat ja vastuutahot. Kehitetään yhdessä LVV:n kanssa yhteistyötä Syken, Luken ja metsäsektorin toimijoiden kanssa.

Varmistetaan elinvoimakeskusten yhtenäiset ja sujuvat yhteistyö-, lausunto- ja kommentointimenettelyt LVV:n kanssa mm. vesilain menettelyissä, vesienhoidon suunnittelussa, vesistöseurannoissa ja alueiden käytön ohjauksessa. Osallistutaan rakennettuihin vesiin liittyvään vesienhoidon suunnitteluun ja KEVOMU-luokitteluun alueellisen näkökulman varmistamiseksi. Vahvistetaan vesitalouden, valuma- aluesuunnittelun, ilmastomuutokseen sopeutumisen ja maankäyttösektorin ilmastotyön sekä vesienhoidon toimien yhteyttä.

Tarkastellaan yhteistyössä ennallistamisasetuksen soveltamista vesienhoidon toimenpiteiden edistämiseksi. Toimeenpannaan vesienhoitoa yhteistyössä LVV:n ja muiden vastuuviranomaisten kanssa. Edistetään kestävästä vesien ja pohjavesien hallintaa ja luonnonmukaisten vesirakentamisen menetelmien käyttöönottoa maa- ja metsätaloudessa ja uusiutuvan energian hankkeiden yhteydessä.

Varmistetaan yhteistyömenettelyiden toimivuus vesitalousosastojen kesken sekä elinvoimakeskuksen osastojen ja muiden elinvoimakeskusten kanssa mm. liikenne-, kalatalous-, vesienhoito-, luonnonsuojelu- ja avustusasioissa.

Varmistetaan tietojen ja tietojärjestelmien yhteiskäytön, tiedonsiirron sekä asiakkuuksien hoidon sujuvuus LVV-EVK-rajapinnoissa

Kohde LOU, KAS, LAP

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vain vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä toimialueellaan (Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuuhenkilö MMM Leena Westerholm

Tavoite 2026

Turvataan vesitalouspalvelujen häiriötön hoito uudessa organisaatiossa yhtenäistämällä toimintatapoja ja linjauksia, kehittämällä monipaikkaista työkaluturia sekä aktiivista ja vuorovaikutteista sidosryhmätyötä. Edistetään tiedonkulkua organisaatioiden välillä. Rakennetaan tarpeen mukaan työalustoja myös yli organisaatiorajojen.

Suunnitellaan ja rakennetaan elinvoimakeskuksen yhtenäisiä tiedontuotanto- ja viestintä-käytäntöjä. Jatketaan laadukkaan ja saavutettavan tiedon tuottamista tietojärjestelmiin, vesitaloushankkeiden digitalisointia sekä valtion vesirakenteiden käyttöoikeusalueiden vientiä kiinteistörekisteriin. Kehitetään vesi.fi-verkkosivuston ja muiden alustojen tulvariskienhallinnan, säännöstelytoiminnan, ilmastomuutokseen sopeutumisen, valuma- aluesuunnittelun, maa- ja metsätalouden vesienhallinnan sekä patoturvallisuuden ammattilaisille suunnattuja sisältöjä.

Osallistutaan vesitalouden tiedonhallinnan kehittämiseen laadukkaan ja tietoturvallisen tiedonhallinnan turvaamiseksi mm. osallistumalla MMM:n vesitalouden tiedonhallintaryhmän toimintaan.

Asukkaiden määrä merkittävillä tulvariskialueilla

Kohde LOU, KAS, LAP

Syken tuottamat tiedot asukkaisten määrästä tulvariskialueilla EVK:n toimialueella (Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueet).

Vastuuhenkilö MMM Petri Nissinen, Leena Westerholm

Mittayksikkö	Enn 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
lkm	9310	≤ 9310			

Valtion vesistörakenneomaisuus palvelee turvallisesti ja taloudellisesti yhteiskunnan tarpeita [valtakunnallinen tavoite]

Varmistetaan valtion vesistörakenteiden toiminta ja turvallisuus, ja pyritään hankkeiden luovuttamiseen hyödynsajille erityisesti perusparannusten yhteydessä

Kohde LOU

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vain vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä valtakunnallisesti.

Vastuuhenkilöt MMM Leena Westerholm

Tavoite 2026	Varmistetaan vesirakenteiden häiriötön toiminta ja etäkäyttö aluehallinnon uudistuksessa kolmen vesitalouselinvoimakeskusten alueella sekä varmistetaan käyttäjien turvallisuusosaamista ja kykyä toimia häiriötilanteissa. KV-foorumeihin ja vesiosaamisen vientihankkeisiin osallistutaan alan parhaimpien käytäntöjen ja osaamisen hankkimiseksi. Perusparannushankkeet priorisoidaan kolmella vesitalouselinvoimakeskusten alueilla ja rakenteiden kunnossapitoa yhdenmukaistetaan. Rakenteiden kuntokartoituksia jatketaan, jotta toimenpiteet voidaan kohdistaa heikkokuntoisimpiin kohteisiin.
--------------	--

Ylläpidetään ja kehitetään varmatoimista hydrologista havaintoverkostoa ajantasaisen vesitilannekuvan ja vesistöennusteiden tuottamiseksi

Kohde LOU

Sanallinen kuvaus viraston toimista tavoitteen edistämiseksi, asetetaan vain vuodelle 2026.

Virasto tuottaa tiiviin kuvauksen tavoitteen edistämisestä valtakunnallisesti.

Vastuuhenkilöt MMM Petri Nissinen, Leena Westerholm

Tavoite 2026	Varmistetaan hydrologisen tiedon tuotanto aluehallinnon uudistuksessa yhdessä Syke:n, vesitalouselinvoimakeskusten sekä palveluntuottajien kanssa. Vuonna 2025 kilpailutettu uusi loggerilaite otetaan käyttöön ja käynnistetään valmistautuminen 2G-verkon alasajoon vuoden 2029 loppuun mennessä laatimalla vedenkorkeusasemaverkon modernisointisuunnitelma, jolla aikataulutetaan uusittavien laitteiden (n. 330 kpl) vaihto havaintoasemille. Osallistutaan hydrologisen seurannan strategian laadintaan yhdessä MMM:n ja Syke:n kanssa.
--------------	---

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

D1: Edistämme laadukasta ja tuottavaa työelämää, joka vastaa työelämän muutoksiin

Kotoutuminen ja työllistyminen tapahtuvat nopeasti ja maahanmuuttajien omaa vastuuta lisäävästi

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset, ellei ole toisin todettu

Ohjeistus: Vuosittaiset tavoitetasot valmiiksi asetettu.

Arviointi: Elinvoimakeskuksia pyydetään raportoimaan, miten ne alueillaan edistävät ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja oman vastuun lisäämistä kotoutumisesta.

Tulostavoitteen vastuuhenkilö: Hanna-Maria Hyttinen, TEM

Tavoite 2026	Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan alue- ja paikallistasolla, että maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan, työllisyys nousee valtaväestön tasolle ja maahanmuuttajien omaa vastuuta kotoutumisestaan vahvistetaan.
--------------	---

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan kotoutumisen mahdollisuudet molemmilla kotimaisilla kielillä. Tavoitteena on, että noin 5–10 prosenttia kotoutuu ruotsin kielellä.

(Tämä kohta koskee seuraavia elinvoimakeskuksia: Uusimaa, Lounais-Suomi, Pohjanmaa, Kaakkois-Suomi)

Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu.

Elinvoimakeskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset.

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaätien työllisyys ja kielitaito paranevat.

Elinvoimakeskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi. Kotoutumisen seurannan kehittämisen viitekehyksenä ovat hallitusohjelman tavoitteet: työllistyminen, kielitaidon kehittyminen, suomalaiseen yhteiskuntaan perehtyminen ja sen sääntöjen noudattaminen sekä ruotsin kielellä kotoutumisen vahvistaminen.

Elinvoimakeskus tukee kotoutumislain ja muiden kotoutumisen edistämiseen vaikuttavien lakimuutosten toimeenpanoon valmistautumista alue- ja paikallistasolla.

Elinvoimakeskus huomioi toiminnoissaan työ- ja elinkeinoministeriön ja hallinnonalan strategiaan vuosille 2024–2030 kytkeytyvät kotoutumista koskevat valtakunnalliset pidemmän aikavälin tavoiteindikaattorit:

- Ulkomaalaistaustaisten työllisyysaste (%): tavoite 2026: 72,1
- Kansainvälisen suojelun perusteella maahan tulleiden työllisyysaste (%) 1/3/5/8 v maahantulon jälkeen: tavoite 2026: 15/30/50/72,1
- Kotoutumissuunnitelman saaneiden sosiaaliturvariippuvuus: tavoite 2026: Vähenee
- Saavuttanut kotoutumiskoulutuksessa vähintään tavoitekielitaitotason B1: tavoite 2026: 40 %

Tavoite 2027

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan alue- ja paikallistasolla, että maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan, työllisyys nousee valtaväestön tasolle ja maahanmuuttajien omaa vastuuta kotoutumisestaan vahvistetaan.

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan kotoutumisen mahdollisuudet molemmilla kotimaisilla kielillä. Tavoitteena on, että noin 5–10 prosenttia kotoutuu ruotsin kielellä. (Tämä kohta koskee seuraavia elinvoimakeskuksia: Uusimaa, Lounais-Suomi, Pohjanmaa, Kaakkois-Suomi)

Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu.

Elinvoimakeskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset.

Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaätien työllisyys ja kielitaito paranevat.

Elinvoimakeskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi.

Elinvoimakeskus tukee kotoutumislain ja muiden kotoutumisen edistämiseen vaikuttavien lakimuutosten toimeenpanoa alue- ja paikallistasolla.

Alueelliseen yhteistyöhön, kansainvälistä suojelua saavien vastaanottoon ja rinnakkaisyhdistysten torjumiseen sekä hyvien väestösuhteiden edistämiseen panostetaan

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset, pl. ruotsin- tai kaksikielisiin kuntiin ohjaamista koskeva tavoite
Ohjeistus: Vuosittaiset tavoitetasot valmiiksi asetettu.
Tulostavoitteen vastuhenkilö: Hanna-Maria Hyttinen, TEM

Tavoite 2026

Elinvoimakeskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä.

Osana alueellista yhteistyötä, elinvoimakeskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhdistysten toimimisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden

edistämisessä.

Alueilla, joilla sijaitsee ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä kuntia, elinvoimakeskus varmistaa, että suurin osa kiintiöpakolaisista on mahdollista ohjata ensisijaisesti ruotsinkielisiin ja enemmistön kieleltään ruotsinkielisiin kaksikielisiin kuntiin työ- ja elinkeinoministeriön erillisen 9.10.2025 annetun kuntapaikkatavoitteita koskevan ohjauskirjeen mukaisesti. Siinä työ- ja elinkeinoministeriö on antanut näille alueille kiintiöpakolaisia koskevat kuntapaikkatavoitteet seuraavasti:

Pakolaiskiintiö 2026: yhteensä 500 kuntapaikkaa, joista
- Kaakkois-Suomi 11
- Pohjanmaa 136
- Uusimaa 170
- Varsinais-Suomi ml. Ahvenanmaa 58
yhteensä 375 kuntapaikkaa ruotsin- tai kaksikielisissä kunnissa

Tavoite 2027 Elinvoimakeskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä.

Osana alueellista yhteistyötä, elinvoimakeskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämässä.

D2: Turvaamme puhtaat vedet, elinvoimaisen luonnon ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetun ympäristön osana hyvinvointia ja turvallista arkea

Vesien ja meren tilaa parannetaan toteuttamalla vesien- ja merenhoidon toimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Vesien- ja merenhoitosuunnitelmien toimenpideohjelmien toteutuminen

Kohderyhmä: Etelä-Pohjanmaan, Itä-Suomen, Lapin, Pohjois-Suomen, Uudenmaan, ja Lounais-Suomen EVK:t

Ohjeistus: Sanallinen kuvaus, johon sisältyy myös arvio vesien- tai merenhoidon toimenpiteiden toteutusasteesta (asteikolla <10% / 10-30% / 30-50% / 50-70% / 70-90% / >90%), joka saavutetaan kyseisenä vuonna. Tavoitteena on 100% vuonna 2027. Kuvataan keskeiset toimet yritys- ja EU-rahoituksen hyödyntämiseksi ja sidosryhmien aktivoimiseksi vesien- ja merenhoidon toimeenpanon edistämiseen.

Yhteyshenkilö: Minna Torkkeli, YM

Vesitaloustoimialan vesienhoidossa tavoite koskee Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita

Yhteyshenkilö MMM Leena Westerholm Antti Parjanne

Tavoite 2026 Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella vesienhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen on Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus, ja tavoitteet vuodelle 2026 asetetaan siellä. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksessa hoidetaan valtakunnallinen merenhoidon toimeenpano ja tukiviranomaisen tehtävät. Tehtävä on uusi ja vaatii kehittämistä ja verkoston rakentamisen rannikko -elinvoimakeskusten ja muiden valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Hyvinä pohjana toimivat asiantuntijaverkostojen vahvistamistyö (rannikkovesien kunnostusverkosto) ja maa- ja metsätalouden vesienhallinnan kehittäminen ja verkostot.

Saaristomeri-ohjelmaa on toteutettu suunnitelman mukaan. Sitä tukemaan on luotu osaksi merenhoidon toimeenpanoa liitännäishankkeita. ACWA-LIFE-hanke on käynnistetty onnistuneesti. RRF-rahoitteisen kipsitoiminnan viimeiset kipsinlevitykset on toteutettu ja raportoi suoritettu hyväksytysti. Kansallisen rahoituksen kipsitoimintaa on jatkettu vuonna 2026 saadun rahoituksen mukaisessa laajuudessa. GREENHOOD-hanke on tukenut ohjelman tavoitteita etenkin maatalouden vesiensuojelun edistämässä. Muiden maanparannusaineiden käyttöä on edistetty, mikäli edellytykset siihen on saatu luotua. Tavoitteena on myös kehittää ja pilotoida tulostavoitteista maataloustukea (P-luvun laskuun perustava tuki). Ohjelman toteutumistavoite vuodelle 2026 on 70-90 %.

Tavoite 2027 Merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtäviin ja Saaristomeri-ohjelmalle on laadittu suunnitelma vuodelle 2027 vuoden 2026 aikana.

Elinvoimainen maaseutu, kulttuuriympäristö ja turvallinen rakennettu ympäristö luovat hyvinvointia

EVK:n yhteisen turvallisuutta ja hyvinvointia edistävän toimintatavan muodostaminen liikenteen, kulttuuriympäristön, maaseudun kehittämisen ja elinkeinoelämän tehtävissä. Yhteistyön jatkuvuuden varmistaminen LVV:n kanssa.

Kuvaa EVK:n toimintatapa ja yhteistyö sekä niiden kehittyminen ja vaikuttavuus.

Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia.

Yhteyshenkilöt: Annu Tulonen YM, Reko Korhonen YM, Leena Anttila MMM, Elina Granqvist

Väylävirasto, N N TEM?

Tavoite 2026 Yhteistyön toimintatavat muodostuvat.

Tavoite 2027 Yhteistyö kehitty ja tuo tuloksia.

Osallistuminen alueen ja alueiden väliseen yhteistyöhön, joka edistää kulttuuriympäristön hyvää tilaa sekä työn tuloksellisuutta

Kuvaa, millä tavoin kulttuuriympäristön/alueidenkäytön asiantuntijat ja kehittämisohjelmien rahoitus ovat osallistuneet kulttuuriympäristöyhteistyöhön ja kulttuuriympäristöjen kehittämiseen EVK:n omista sekä maakunnallisissa, seudullisissa ja kuntien kehittämisryhmissä, hankkeissa ja ohjelmissa. Miten työ on tukenut kulttuuriympäristöjen ja yhdyskuntarakenteen kestävä kehitystä ja miten kulttuuriympäristöjen tilaa on seurattu (esim. inventointien ajantasaisuus)

Yhteyshenkilö Reko Korhonen YM, Annu Tulonen YM, Leena Anttila MMM

Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia

Tavoite 2026 Alueellisen yhteistyön tarpeet ja mahdollisuudet on tunnistettu, alueellisen yhteistyön verkostot jatkavat toimintaansa.

Tavoite 2027 Yhteistyö on tuloksellista ja luo lisäarvoa alueen kehittymiseen.

Rakennusperinnön hoitoavustukset, hakemusmäärät kpl/v

Hakemusten määrä vuosittain. Lähtötasoksi asetetaan vuodelle 2026 tulleiden hakemusten määrä.

Yhteyshenkilö Reko Korhonen YM.

Koskee Uudenmaan elinvoimakeskusta, Lounais-Suomen elinvoimakeskusta, Sisä-Suomen elinvoimakeskusta, Itä-Suomen elinvoimakeskusta ja Pohjois-Suomen elinvoimakeskusta

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≥ 120	≥ 120		

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien kokonaismäärä

Koskee kaikkia Elinvoimakeskuksia pl. Etelä-Pohjanmaan Elinvoimakeskus

Yhteyshenkilö Elina Granqvist, Väylävirasto

(Jokaiselle alueelle omat tavoitelukunsa)

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
kpl	≤ 209	≤ 206		

Luonnon monimuotoisuus vahvistuu alueellisella yhteistyöllä

Luonnonsuojelualueverkoston kehittäminen osana METSO- ja Helmi-ohjelmia, ha

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset (pl. Pohjanmaa)

Tavoitteeksi asetetaan yhteenlaskettu hehtaanimäärä vuoden aikana toteutettavista luonnonsuojelutarkoituksiin tehdyistä maanhankinnoista ja yksityisten luonnonsuojelualueiden perustamispäätösten sisältämistä alueista. Elinvoimakeskukset toteuttavat vapaaehtoisia luonnonsuojelua METSO-ohjelman ja Helmi-ohjelman soidensuojelun kautta.

Arviointi: Asetetun tavoitteen (hehtaanimäärä) toteutuminen. Tavoite on tyydyttävästi saavutettu, kun toteuma on vähintään 70 % asetetusta tavoitteesta.

Yhteyshenkilö: Esa Pynnönen, YM

Mittayksikkö	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
ha	≥ 500	≥ 500		

Alueellisten luonnon monimuotoisuusohjelmien laatiminen ja toimeenpano

Kohderyhmä: Kaikki elinvoimakeskukset (pl Pohjanmaa)

Kuvataan miten alueella suunnitellaan tai laaditaan luonnon monimuotoisuusohjelmia, ja kuinka niiden toimeenpanoa edistetään laajassa sidosryhmäyhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Yhteyshenkilö: Minna Torkkeli, YM

Tavoite 2026	LUMO-ohjelmia (Varsinais-Suomi, Satakunta) laaditaan vuoden 2026 aikana laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Tavoitteena on 6-8 työpajan järjestäminen vuoden 2026 aikana. Työpajojen avulla osallistetaan toimijoita LUMO-työkalun rakentamiseen. Vuoden jälkipuoliskolla työpajat siirtyvät vetämään teemojen tavoitteita yhteen ja pohtimaan toimien yhdistämistä järkeviksi kokonaisuuksiksi ja niiden yhteen nivomista vesien- ja merenhoidon sekä ilmastotavoitteiden kanssa.
Tavoite 2027	Vuonna 2026 aloitetut työpajat jatkuvat alkuvuoteen 2027. Muuten vuonna 2027 keskitytään ohjelman kokoamiseen yhteistyöryhmän avustuksella. Valtakunnallista yhteistyötä tehdään resurssien puitteissa.

Valtionhallinnon yhteiset tavoitteet ja aluehallinnon mahdollistajat

Digitalisaation edistäminen

Kohderyhmä: elinvoimakeskukset (sekä KEHA-keskus).

Elinvoimakeskukset asettavat vuosille 2026 - 2027 yhteiset tavoitteet kunkin kolmen palvelulupausta toteuttavan strategisen painopisteen suhteen.

Tulostavoitteet vastuuhenkilöt: Mika Nordman ja Mikko Kuoppala, TEM, Heikki Makkula, KEHA-keskus

Elinvoimakeskusten digitaalinen turvallisuus sisältäen henkilöstön ajantasainen tietoturvaosaaminen (yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa)

Tavoite 2026	Valitaan yhteisesti kaikissa elinvoimakeskuksissa kehitettävät painopisteet v. 2026 aikana.
Tavoite 2027	Toteutetaan valittuja painopisteitä käytettävissä olevin resurssein.

Elinvoimakeskusten digitalisaatiota vauhdittavan yhteistekemisen ja kehittämisen hallintamallin luominen ja osaamisen jakaminen osasto- ja virastorajat ylittäen

Tavoite 2026	Valitaan yhteisesti kaikissa elinvoimakeskuksissa kehitettävät painopisteet v. 2026 aikana.
Tavoite 2027	Toteutetaan valittuja painopisteitä käytettävissä olevin resurssein.

Tekoälyn hyödyntäminen elinvoimakeskusten toimintaprosessien tehostajana ja henkilöstön arjen työn tukena

Tavoite 2026	Valitaan yhteisesti kaikissa elinvoimakeskuksissa kehitettävät painopisteet v. 2026 aikana.
Tavoite 2027	Toteutetaan valittuja painopisteitä käytettävissä olevin resurssein.

Tietojohtamisen kehittäminen

Tulostavoitteen yhteyshenkilö: Tiina Salminen, TEM

Tietojohtamisen osa-alue: kattava ja laadukas tiedonhallinta

Tavoite 2026	Tietotarpeiden määrittely ja tarkentaminen (sis. tietotarpeiden tunnistamisen ja päivittämisen prosessin rakentaminen)
Tavoite 2027	Tiedonhallinnan prosessien (tiedon hankinta, jalostaminen, tallentaminen ja jakaminen) ja niihin liittyvän yhteistyön ja työnjaon kehittäminen.

Tietojohtamisen osa-alue: systemaattinen tiedolla johtaminen

Tavoite 2026	Tiedon hyödyntämisen toimintamallien ja roolitusten rakentaminen sekä vastuiden määrittäminen.
--------------	--

Tavoite 2027 Tiedon hyödyntämisen toimintamallien kehittäminen tarvittavilta osin.

Tietojohtamisen osa-alue: henkilöstön osaamisen ja kyvykkyyden kehittäminen

Tavoite 2026 Strategisen henkilöstön kehittämissuunnitelman laadinta.

Tavoite 2027 Strategisen henkilöstön kehittämissuunnitelman toteutus.

Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistäminen

Ohjeistus: Uusien elinvoimakeskusten lähtötasot kartoitetaan erillisellä itsearviointikyselyllä vuoden 2026 aikana. Kyselyn tulosten pohjalta muodostuu kunkin viraston toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun lähtötaso. Vuosittaiset tavoitetasot asetetaan ja päivitetään etenemiseen perustuen siten, että vuosittain edetään kohti tasoa 3. Tätä kautta viraston toiminnallisen yhteisvertaisuussuunnittelun laatu jatkuvasti kehittyy. Tavoitteen saavuttamiseksi kussakin virastossa laaditaan toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma, jolla organisaatio edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjintää omassa toiminnassaan ja työnantajana.

Tulostavoitteen yhteyshenkilö: Sirpa Siikaluoma, KEHA-keskus

Toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun laatu

Vuosittaiset tavoitetasot muodostetaan seuraavasti:

Mikäli viraston taso on 1, tavoitteeksi asetetaan taso 2.

Mikäli viraston taso on 2, tavoitteeksi asetetaan taso 3.

Mikäli viraston taso on 3, tavoitteeksi asetetaan tasolla 3 pysyminen.

Tavoite 2026 Toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun tavoitetaso on asetettu ja laadittu sen pohjalta toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma etenemiseksi kohti seuraavaa tasoa.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Ohjeistus: Vuoden 2026 syksyllä toteutetaan Henkilöstöbaro-tutkimus, jossa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan vastuullisuusindeksillä. Indeksillä mitataan sosiaalista vastuullisuutta, eli miten oma organisaatio suhtautuu ihmisiin ja yhteiskuntaan sekä toteutuuko työhyvinvointi, työehdot, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Tyypillisesti työyhteisö, jossa sosiaalinen vastuullisuus on korkea, on houkutteleva sekä sitouttava työnantaja. Vuoden 2026 tulosten pohjalta elinvoimakeskuksille asetetaan vastuullisuusindeksin tavoitetaso vuodelle 2027.

Tulostavoitteen yhteyshenkilö: Sirpa Siikaluoma, KEHA-keskus

Vastuullisuusindeksi

Mittayksikkö
HBaro 1-4

Tav 2026

Tav 2027

Tav 2028

Tav 2029

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Asiakaspalvelutyytyväisyys

Elinvoimakeskusten asiakaskokemusta seurataan jatkuvalla mittaamisella. Eri mittauspisteistä kerätystä datasta muodostuu kokonaistyytyväisyyttä mittaava luku, jolle on asetettu talousarvioletyksessä tavoitetaso.

Yhteyshenkilö: Jouko Nieminen, KEHA-keskus

Mittayksikkö
Kysely 1-5

Tav 2026
> 4,2

Tav 2027

Tav 2028

Tav 2029

Sidosryhmätyytyväisyys

Elinvoimakeskusten sidosryhmien tyytyväisyyttä mitataan vuosittaisella kyselyllä vuodesta 2027 alkaen, jolloin arvioidaan vuotta 2026.

Yhteyshenkilö: Jouko Nieminen, KEHA-keskus

Mittayksikkö
Kysely 1-5

Tav 2026
> 4,0

Tav 2027

Tav 2028

Tav 2029

Elinvoimakeskusten toiminnan häiriötön käynnistyminen

Kaikki EVK:t

Sanallinen kuvaus viraston toimista, mm. viestintä, asiakaspalvelu, jatkuvuus, viraston sisäinen toiminta, uudet rajapinnat ja asiakkuuksien hallinta niissä

Tavoite 2026

Elinvoimakeskusten viestintä yhdessä henkilöstön kanssa on varmistanut asiakkaiden tietoisuuden organisaatio- ja palvelumuutoksista. Asiakaspalvelu on jatkunut katkeamattomana yli organisaatiorajojen. Viraston työjärjestys on hyväksytty ja ratkaisuvaltaa omaavat henkilöt rekrytoitu riittävän ajoissa varmistaen, että toiminta on jatkunut katkeamattomasti. Yhteistyön käytännöt osastojen sisällä, niiden välillä sekä sidosryhmien-, kumppanien- ja verkostojen kanssa on saatu rakennettua.

Toimintamenovähennysten hallittu toimeenpano

Kaikki EVK:t

Vastuu: YH-ohjaaja

Tavoite 2026

Toimintamenovähennysten toteuttaminen on suunniteltu ja viraston menotaso saatettu vähennysten edellyttämään tasoon vuoden 2026 osalta

Tavoite 2027

Toimintamenovähennysten toteuttamisen suunnitelmaa on toteutettu ja viraston menotaso saatettu vähennysten edellyttämään tasoon vuoden 2027 osalta

Elinvoimakeskus ja sen tehtäväalat ovat yhteiskunnassa laajasti tunnetut

Kaikki EVK:t

Vastuu YH-ohjaaja

Tavoite 2026

Ulkoista viestintää toteutetaan suunnitelmallisesti elinvoimakeskuksen ydintehtävien selkeyttämiseksi asiakasrajapinnassa (KEHAN tukipalvelujen avulla)

Tavoite 2027

Arvioidaan elinvoimakeskuksen ja sen tehtäväalojen tunnettuvuutta yhteiskunnassa (KEHAN tukipalvelujen avulla)

Elinvoimakeskuksen ja LVV:n yhteistyön onnistuminen ympäristötehtävissä.

Tavoite koskee kaikkia elinvoimakeskuksia.

Yhteyshenkilöt: Minna Torkkeli, Annu Tulonen, Nina Lehtosalo, YM

Tavoite 2026

Yhteistyön verkostot ja toimintatavat on muodostettu ja käytössä. Kuvaus toteutetuista toimista ja onnistumisesta.

Tavoite 2027

Elinvoimakeskuksen arvio onnistumisesta asteikolla 1-5 ja yhteistyön parantamiseksi vuonna 2027 eri menettelyissä/substansseissa toteutetut toimenpiteet.

4 Voimavarojen hallinta

Taulukko: Voimavarojen hallinnan tavoitteet

Henkilöstövoimavarojen hallinta

Vuoden 2026 syksyllä toteutetaan henkilöstökokemusta mittaava Henkilöstöbaro-kysely. Vuodelle 2026 ei aseteta tavoitetasoa. Kyselyn tulosten pohjalta asetetaan tavoitetasot vuodelle 2027.

Tulostavoitteen yhteyshenkilö: Sirpa Siikaluoma, KEHA-keskus

Kokonaisindeksi				
Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Johtaminen-indeksi				
Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Organisaatio-indeksi				
Mittayksikkö HBaro 1-4	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028	Tav 2029
Henkilöstön ajantasaiset tehtäväkuvat				
Kohde: kaikki EVK:t				
Vastuu: YH-ohjaaja				
Tavoite 2026	Koko henkilöstölle on laadittu ajantasaiset tehtäväkuvat			